

Actuariële en bedrijfstechnische nota

2024

Documentbeheer

Versie	Datum	Omschrijving
0.3	19-11-2020	Vastgesteld in Bestuur onder voorbehoud opnemen wijzigingen door leden bestuur te sturen aan BS
0.4		Tussentijdse aanpassingen
0.5	15-12-2020	Alle aanpassingen doorgevoerd. Betreft cijfers 2020. De tabel versiebeheer en het documentenregister opgenomen.
06	11-3 2021	Aanpassingen 2021 tbv DB 11 maart 2021
07	16-12-2021	Actualisatie inclusief crisisplan en beleggingsbeginselen tbv vaststelling bestuur 16 december 2021
08	16-12-2021	Vastgesteld door bestuur inclusief wijzigingen premiebeleid
09	DB 3-11-2022	Voor vaststelling in vergadering AB d.d. 15-12
10	AB 15-12-2022	Vastgesteld aanpassingen bestuur (input SFH RB, BMC en DB)
11	Bestuur 11-12-2023	Aanpassen ivm aanvullend indexeren
12	DB	Aanpassen 2024 DB- deel (Hst 8 volgt in AB 7-3) van BMC
13	AB	Vastgesteld in AB 7-3-2024

RACI												
	AB	DB	BMC	GRC	P&CC	AIC	SRB	SIA	SAF	RvT	VO	DNB
ABTN	A	R	C	C	C	C	I	I	I	I	I	I

Inleiding

In deze Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) is het beleid van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice en Groothandel in Levensmiddelen (Bpf Foodservice) is vastgelegd. Gekozen is voor een modulaire opzet. Beleidsthema's worden vastgelegd in specifieke beleidsdocumenten. Deze documenten maken onderdeel uit van de ABTN. De hoofdtekst van de ABTN bevat de kern van de verschillende beleidsthema's.

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor het opstellen, vastleggen en uitvoeren van het beleid en legt daar, onder meer via de jaarrekening, verantwoording over af. Bij het opstellen van het beleid tracht het bestuur zo goed mogelijk rekening te houden met huidige en toekomstige ontwikkelingen en/of omstandigheden. Alle beleidsdocumenten worden daarom periodiek herzien.

Wanneer echter omstandigheden en/of ontwikkelingen onverwacht sterk afwijken kan het bestuur, mits onderbouwd, van het bestaande beleid afwijken. Indien de verwachting is dat omstandigheden en/of ontwikkelingen structureel wijzigen, zorgt het bestuur voor een tussentijdse aanpassing van het beleid.

Inhoudsopgave

Documentbeheer	2
1. Missie, visie en strategie	5
2. Organisatie	7
3. Risicohouding en haalbaarheidstoets	9
4. Hoofdlijnen uitvoeringsreglement en pensioenregeling	12
5. Aansluiting werkgevers en verkrijging deelnemerschap	18
6. Integraal risicomanagement (IRM)	20
7. Financiële opzet en sturingsmiddelen	23
8. Beleggingsbeleid	28
Bijlage A – Organisatiestructuur	31
Bijlage B – Beleidsdocument premie- en toeslagbeleid	36
Bijlage C – Waarderingsmethode en grondslagen	44
Bijlage D – Documentenregister	54

1. Missie, visie en strategie

Het pensioenfonds heeft de volgende missie, visie en strategie geformuleerd.

1.1 Missie

Bpf Foodservice zorgt voor de meest passende pensioenregeling ten behoeve van alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die aansluit op de behoefte van werknemers en werkgevers uit de aangesloten sector(en) die het bedient, gebaseerd op transparantie, integriteit en kwaliteit en met aandacht voor een persoonlijke benadering. Gezien de lage risicobereidheid en risicodraagvlak van de deelnemers van Bpf Foodservice beschouwt het pensioenfondsbestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenaanspraken in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement een indexatie toe te kennen.

1.2 Visie

Bpf Foodservice is een zelfstandig bedrijfstakpensioenfonds gericht op de foodservice en aanverwante sectoren. Het bindt werknemers en werkgevers door het aanbieden van een passend pensioenproduct, ook in het nieuwe pensioenstelsel, dat onderscheidend is in focus op de klant, eenvoud en kostenefficiëntie, toekomstbestendigheid en transparantie.

1.3 Strategische doelstellingen

Het pensioenfonds heeft op basis van de missie en de visie de onderstaande strategische doelstellingen geformuleerd.

- In overleg met sociale partners invulling geven aan het pensioenakkoord (nieuw Pensioen Stelsel), het voorkomen van (te specifieke) overgangsregelingen en passend binnen een "generieke" basisregeling met onderscheidende elementen.
- Goede binding met werknemers en werkgevers zodat zij bewust/vrijwillig kiezen voor Bpf Foodservice.
- Groei fonds: beheerste groei door aansluiting vrijgestelde werkgevers uit de (foodservice) sector door in te spelen op de voordelen van het fonds in de transitie.
- Onderzoeken 'interfondselijke' samenwerking gericht op schaalvoordelen.
- Kritisch blijven monitoren 'Governance' met oog op toekomstscenario's.
- Monitoren IT-ontwikkelingen vanuit meerdere dimensies: vanuit perspectief risicomanagement, maar ook vanuit kansen- en kostenperspectief.

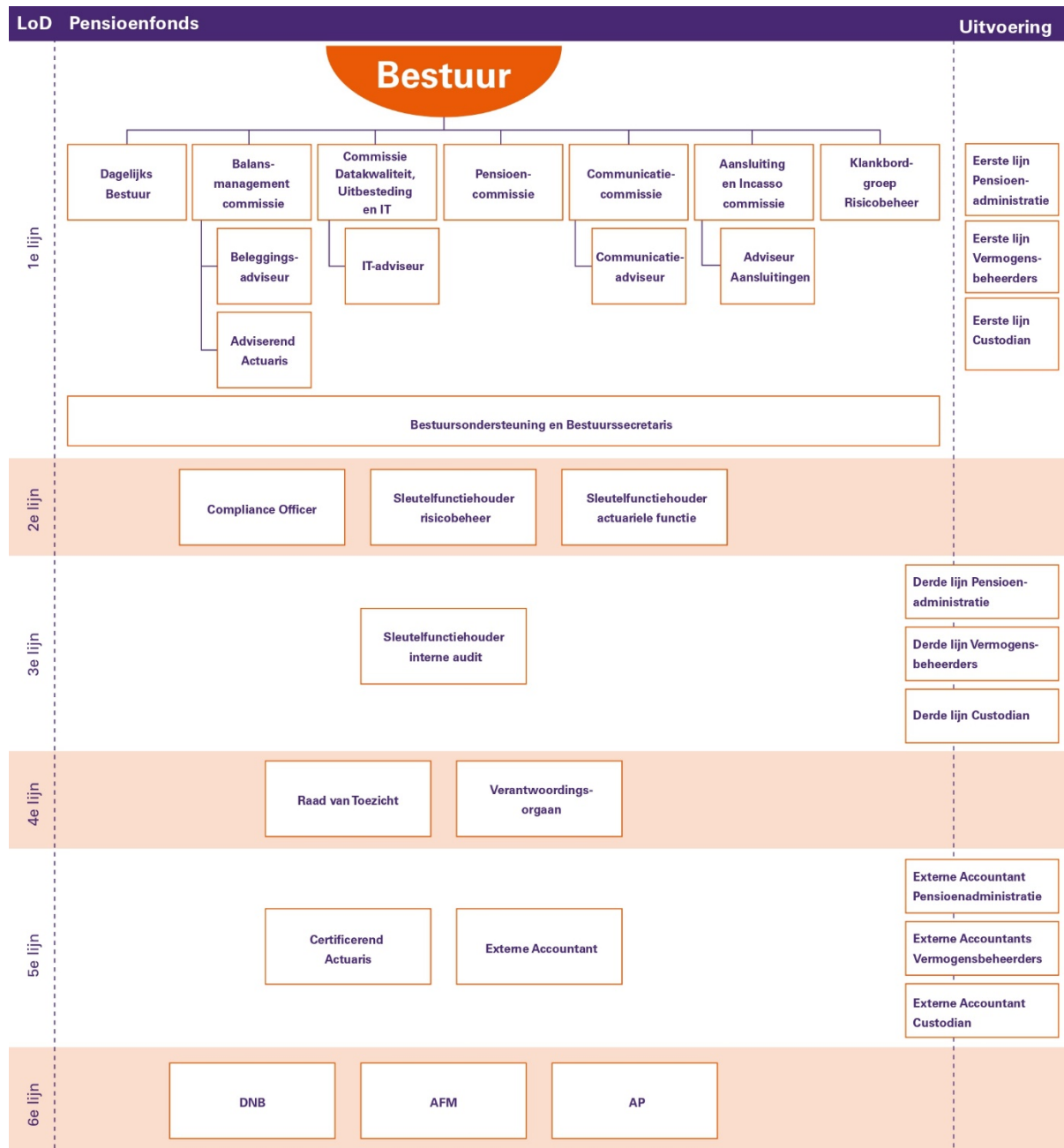
1.4 Verankering binnen de organisatie van het pensioenfonds

De wijze waarop de missie, visie en strategische doelstellingen zijn verankerd in de organisatie van het pensioenfonds wordt verder uitgewerkt in deze ABTN en bijbehorende bijlagen.

2. Organisatie

2.1 Organisatie

De organisatiestructuur van het pensioenfonds is weergegeven in onderstaand organogram.

In bijlage A is een uitwerking van dit organogram te vinden. In deze bijlage is tevens een nadere uiteenzetting opgenomen over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de partijen genoemd in het organogram.

2.2 Beleid

Om de gestelde doelen, zoals bedoeld in hoofdstuk 1, te verwezenlijken voert het bestuur een (financieel) beleid, dat in diverse beleidsdocumenten nader is uitgewerkt. In deze ABTN wordt hier nader op ingegaan in hoofdstuk 7 en 8.

3. Risicohouding en haalbaarheidstoets

Conform de Pensioenwet dient het bestuur van een pensioenfonds de doelstellingen en beleidsuitgangspunten (waaronder de risicohouding) van het pensioenfonds – in overleg met de sociale partners - vast te leggen. De kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds wordt jaarlijks getoetst met de haalbaarheidstoets.

3.1 Doelstelling en beleidsuitgangspunten

De doelstellingen en beleidsuitgangspunten die in overleg met de sociale partners zijn vastgesteld zijn als volgt.

Doelstellingen

1. Bpf Foodservice heeft de opdracht van sociale partners om binnen de totale premie van 26,9% (2024) van de pensioengrondslagsom een pensioenregeling uit te voeren. Het pensioenfonds legt de premieverdeling vast in het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement. De premieverdeling bedraagt 1/3 voor de werknemer en 2/3 voor de werkgever.
2. Het pensioenfonds heeft ten doel, overeenkomstig de bepalingen van de statuten en de pensioenreglementen, werknemers en gewezen werknemers in de Foodservice en de Groothandel in Levensmiddelen, alsmede de na te laten betrekkingen van de werknemers en de overige belanghebbenden, te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom en overlijden.
3. Het pensioenfonds voert een geharmoniseerde pensioenregeling uit die past binnen de fiscale kaders en voldoet aan overige wet- en regelgeving.

Beleidsuitgangspunten

Bij de beleidsuitgangspunten komen de ambitie, het benodigd risico en de gewenste zekerheid tot uiting. Dit vormt de kwalitatieve omschrijving van de risicohouding van het pensioenfonds.

1. Gezien de lage risicobereidheid en -draagkracht van de deelnemers van Bpf Foodservice beschouwt het fondsbestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenaanspraken in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement een indexatie toe te kennen.
2. De gekozen pensioenregeling dient betaalbaar te zijn, in die zin dat de door het fonds vastgestelde hoogte van de gedempte kostendekkende premie door sociale partners wordt aanvaard.

3.2 Risicohouding (kwantitatief)

De risicohouding is de mate waarin het pensioenfonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het pensioenfonds te realiseren (de risicobereidheid) en de mate waarin het pensioenfonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het pensioenfonds (het risicodraagvlak).

In deze paragraaf wordt de kwantitatieve risicohouding van het pensioenfonds beschreven, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar de risicohouding op de korte termijn (bandbreedte rondom het vereist eigen vermogen¹) en de risicohouding op de lange termijn (ondergrenzen pensioenresultaat). De risicohouding op de lange termijn wordt getoetst met de haalbaarheidstoets.

Korte termijn

Naar aanleiding van de resultaten van een risicobereidheidsonderzoek is op basis van een ALM-studie in 2020 een strategisch beleggingsbeleid vastgesteld. Het gewenste risicoprofiel is echter aanzienlijk hoger dan waar het huidige beleggingsbeleid van uit gaat. Een verhoging van het risicoprofiel is echter, gezien de financiële situatie van het fonds, niet toegestaan, daarom wordt het huidige beleid vooralsnog voortgezet. Het risicoprofiel dat uit het beleggingsbeleid voortvloeit, kan worden vertaald in een vereist eigen vermogen (de risicohouding op korte termijn). Voor wat betreft de risicohouding op de korte termijn wordt een niveau van de vereiste dekkingsgraad van 115% gedefinieerd, met een bandbreedte van 3%-punt naar boven en naar beneden. Dit betekent dat de vereiste dekkingsgraad in principe ligt tussen 112% en 118%.

Indien door wijziging van de (markt)omstandigheden of door een aanpassing van het fondsbeleid de vereiste dekkingsgraad structureel buiten deze bandbreedte terechtkomt, treedt het fondsbestuur in overleg met sociale partners.

Lange termijn

Het bestuur heeft de risicohouding voor de lange termijn geconcretiseerd door onderstaande grenzen te stellen aan het pensioenresultaat. Het pensioenresultaat is de verhouding van de som van de verwachte uitkeringen conform fondsbeleid en de som van de verwachte uitkeringen inclusief indexatie op basis van de volledig prijsinflatie.

- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de evenwichtssituatie (situatie waarbij het eigen vermogen gelijk is aan het vereist eigen vermogen): 78%.
- De mediaan van het verwachte pensioenresultaat vanuit de feitelijke situatie: 78%.
- De maximale afwijking van de mediaan in een 'slechtweerscenario' (5^e percentiel) ten opzichte van de mediaan vanuit de feitelijke situatie: 25%. Hierbij heeft het bestuur als uitgangspunt genomen dat het pensioenresultaat in het slecht weer scenario, startend vanuit een gezonde financiële positie (vereiste dekkingsgraad), een nominaal pensioen moet representeren.

¹ De berekeningsmethodiek van het vereist eigen vermogen gevonden kan worden in bijlage C

3.3 Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets geeft inzicht in het te verwachten pensioenresultaat op fondsniveau en de risico's die daarbij spelen, gegeven de financiële opzet van het pensioenfonds. In de haalbaarheidstoets worden de door het pensioenfonds gedefinieerde (lange termijn) ondergrenzen getoetst. De toets wordt uitgevoerd conform het betreffende artikel in het Besluit financieel toetsingskader en de nadere uitwerking in de Regeling Pensioenwet. Het pensioenfonds heeft in het vierde kwartaal van 2017 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd in verband met wijzigingen in het beleggingsbeleid. Ieder jaar wordt de haalbaarheidstoets opnieuw uitgevoerd. De aanvangshaalbaarheidstoets zal opnieuw worden uitgevoerd bij een nieuwe pensioenregeling of wanneer zich een significante wijziging voordoet.

De uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets en de jaarlijkse haalbaarheidstoets worden in het kader van de verantwoording gedeeld met de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan.

Jaarlijkse haalbaarheidstoets

Met de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt gemonitord in hoeverre het verwachte pensioenresultaat nog steeds aansluit bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het pensioenfonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het pensioenfonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau.

Maatregelen ingeval onvoldoende jaarlijkse haalbaarheidstoets

Indien bij de jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat niet wordt voldaan aan één van de volgende criteria uit de aanvangshaalbaarheidstoets:

- Het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau blijft boven de door het pensioenfonds gekozen ondergrens voor dit pensioenresultaat; en/of
- Het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweersscenario wijkt niet teveel af van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau, waarbij het pensioenfonds hiervoor de maximale afwijking heeft vastgesteld,

treedt het bestuur in overleg met sociale partners om te bezien of, en zo ja welke, maatregelen genomen moeten worden.

4. Hoofdpijnen uitvoeringsreglement en pensioenregeling

Het bestuur heeft ten behoeve van de uitvoering van de pensioenovereenkomst een uitvoeringsreglement opgesteld dat voldoet aan artikel 25 PW en verspreid onder alle aangesloten werkgevers. Met ondernemingen die vrijwillig zijn aangesloten is een separate uitvoeringsovereenkomst aangegaan.

4.1 Hoofdpijnen uitvoeringsreglement

De hoofdpijnen van het uitvoeringsreglement van het pensioenfonds zijn:

Wijze vaststelling verschuldigde premie	Hiervoor verwijzen wij naar hoofdstuk 7 en bijlage B.
Premiebetaling	<p>Werkgevers ontvangen ieder kwartaal een voorschotnota voor het desbetreffende kwartaal. Na afloop van het kwartaal ontvangt de werkgever een afrekennota en na afloop van het boekjaar een eindafrekening. Nota's worden gebaseerd op bij fonds bekende en/of door het fonds ingeschatte gegevens.</p> <p>Premies dienen binnen 30 dagen na ontvangst van een nota te worden voldaan.</p>
Informatieverstrekking door werkgevers aan pensioenfonds	<p>Werkgevers zijn verplicht alle gegevens die voor de bepaling van de pensioenaanspraken relevant zijn, tijdig, juist en volledig door te geven en desgewenst inzage te verlenen in zakelijke gegevens en bescheiden, waarvan de inzage door het fonds nodig wordt geoordeeld voor een goede uitvoering van de pensioenregeling.</p> <p>Het niet nakomen van de informatieplicht kan leiden tot boetes en naheffingen.</p>
Procedures premiebetalingsachterstand	Indien een werkgever in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde premies, maakt het fonds gebruik van de rechtsmiddelen die het ter beschikking heeft.

Procedures wijzigen pensioenreglement naar aanleiding van wijziging pensioenovereenkomst	Het pensioenreglement wordt opgesteld en gewijzigd bij besluit van het bestuur in overeenstemming met de pensioenovereenkomst, de statuten, het uitvoeringsreglement en de geldende wet- en regelgeving.
Maatstaven en voorwaarden toeslagverlening	Het fonds kent een voorwaardelijke toeslagverlening op basis van de ontwikkeling van het prijsindexcijfer. Zie verder hoofdstuk 7 en bijlage B.
Uitgangspunten en procedures vermogenstekorten	In het geval van vermogenstekorten stelt het fonds een herstelplan op. Financiële sturingsmiddelen zijn het premiebeleid, het toeslagbeleid en het beleggingsbeleid. Ook kan het bestuur sociale partners adviseren de opbouw van pensioenrechten te verminderen en kunnen pensioenaanspraken en pensioenrechten worden verlaagd. Zie verder bijlage B.
Uitgangspunten en procedures premiekorting/terugstorting	Het fonds kan uitsluitend premiekorting verlenen op de gedempte kostendekkende premie indien wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden in de Pensioenwet. Het fonds maakt geen gebruik van de wettelijke mogelijkheden tot terugstorting.
Betalingsvoorbehoud werkgever	Het fonds kent geen betalingsvoorbehoud.
Bijstortingsverplichting	Het fonds kent geen bijstortingsverplichting.
Aansluitingscriteria voor vrijwillige aansluiting	Het fonds is bevoegd om binnen de door de Pensioenwet gestelde mogelijkheden overeenkomsten af te sluiten met werkgevers die niet onder de verplichtstellingsbeschikking vallen.
Aansluiting werkgever	Werkgevers in de bedrijfstak Foodservice en Groothandel in Levensmiddelen zijn verplicht aangesloten bij het fonds.

Het fonds is verplicht op verzoek van een werkgever vrijstelling van de verplichting tot deelneming in het fonds en van de verplichting tot premiebetaling van het fonds te verlenen voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever in de in het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 genoemde situaties van verplichte vrijstelling.

Op verzoek van een werkgever kan het bestuur op grond van het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 ook om andere redenen vrijstelling verlenen. In beginsel verleent het bestuur geen vrijstelling, tenzij de belangen van de werknemers zwaarder wegen dan de belangen van het fonds om de werkgever te laten toetreden.

Aan een vrijstelling kunnen door het bestuur voorwaarden worden verbonden.

Het uitvoeringsreglement is aan de ABTN toegevoegd als bijlage D5.

4.2 Hoofdpijnen pensioenregeling

De hoofdpijnen van de pensioenregeling van het pensioenfonds zijn:

Deelnemers	Elke werknemer vanaf 18 jaar.
Pensioenrichtleeftijd	Eerste dag van de maand waarin de deelnemer 68 jaar wordt.
Regeling	Een middelloonregeling met voorwaardelijke toeslagverlening, met een opbouwpercentage (ouderdomspensioen) van 1,40% (2024) van de in dat jaar vastgestelde pensioengrondslag tot de maximum pensioengrondslag.

Pensioengevend salaris	<p>Het pensioengevend jaarsalaris is opgebouwd uit:</p> <p>12 respectievelijk 13 maal (met toepassing van een correctie in kalenderjaren waarbij sprake is van een 53ste week) het met de deelnemer overeengekomen vaste bruto maand- respectievelijk 4-wekelijkse salaris;</p> <p>vermeerderd met:</p> <p>de vaste toeslag op het salaris volgens werktijdenregeling II en de vaste toeslag op het salaris volgens werktijdenregeling IV op grond van de subsectorale cao voor de Groothandel in Levensmiddelen. Voor aangesloten werkgevers die niet vallen onder deze cao, kan een vergelijkbare regeling als pensioengevend worden aangemerkt;</p> <p>vakantietoeslag/-bijslag;</p> <p>provisie.</p> <p>Tantièmes, vergoeding voor overwerk en andere door de aangesloten werkgever met de werknemer afgesproken emolumenten blijven buiten beschouwing</p> <p>Voor parttimers wordt het werkelijke salaris omgerekend naar een fictief voltijdsalaris.</p> <p>Het pensioengevend jaarsalaris wordt gemaximeerd op een door het bestuur te bepalen bedrag. In 2024 is dit maximum op € 60.768 gesteld.</p>
Franchise	<p>De franchise is gelijk aan 100/75 maal de enkelvoudige AOW-uitkering voor een gehuwde inclusief vakantietoeslag zoals deze op jaarbasis geldt per 1 januari van enig jaar. De franchise wordt naar boven afgerond op hele euro's. Per 1 januari 2024 is de franchise € 17.545.</p> <p>De franchise in enig jaar bedraagt nooit minder dan het minimumbedrag zoals omschreven in artikel 18a lid 8 van de Wet op de loonbelasting 1964.</p>
Pensioengrondslag	<p>Pensioengevend jaarsalaris minus franchise.</p>

Vaststelling jaarlijks opbouwpercentage	<p>Op basis van de totale premie die beschikbaar is voor uitvoering van de pensioenregeling stelt het pensioenfonds jaarlijks het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen vast. Het te bereiken ouderdomspensioen en het partner- en wezenpensioen worden van dit vastgestelde opbouwpercentage afgeleid. Bij deze vaststelling wordt berekend of de totale premie ten minste gelijk is aan de toetspremie als opgenomen in deze ABTN, die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren.</p> <p>Indien en voor zover in enig jaar de totale premie meer bedraagt dan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren, dan wordt het meerdere gedoteerd aan de premie-/toeslagreserve.</p> <p>Indien en voor zover in enig jaar de totale premie minder bedraagt dan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren, dan wordt het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen zodanig verlaagd dat de totale premie gelijk is aan de toetspremie die benodigd is om het verlaagde opbouwpercentage te kunnen realiseren. Het bestuur kan ook besluiten om middelen aan de premie-/toeslagreserve te onttrekken zodat de verlaging van het opbouwpercentage (deels) kan worden afgewend.</p>
Levenslang ouderdomspensioen	Op basis van een opbouwpercentage van 1,40% per jaar (2024). Parttimers bouwen naar rato van het actuele parttimepercentage op.
Levenslang partnerpensioen	Op basis van een opbouwpercentage dat gelijk is aan 70% van het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen in het betreffende jaar. Het partnerpensioen voor toekomstige jaren is op risicobasis gedekt.
Wezenpensioen	Risicodekking van 20% van het in uitzicht gestelde partnerpensioen.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	<p>De (gewezen) deelnemer heeft recht op een premievrije voortzetting van de pensioenopbouw als hij tijdens de deelneming door ziekte recht krijgt op (gedeeltelijke) loondoorbetaling volgens het Burgerlijk Wetboek of op (gedeeltelijke) uitkering volgens de Ziektewet, en aansluitend arbeidsongeschikt wordt. De premievrije voortzetting van de deelneming is afhankelijk van het fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage, dat wordt vastgesteld door de verhouding tussen het ongemaximeerde WIA-dagloon verminderd met de inkomsten uit arbeid die de deelnemer per dag verdient dan wel, indien hoger, het bedrag aan restverdiencapaciteit, en het ongemaximeerde WIA-dagloon, te vermenigvuldigen met 100%.</p>
Toeslagen	<p>Op de pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van de consumentenprijsindex. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd. Er is geen recht op toeslagverlening.</p> <p>Het verhogen van de pensioenen is voorwaardelijk. Of de pensioenen worden verhoogd en in welke mate is afhankelijk van de financiële middelen van het fonds en van het oordeel van het bestuur en de actuaris over de financiële positie van het fonds. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast.</p>
Flexibele elementen	<ul style="list-style-type: none"> - vervroeging en uitstel pensioendatum - deeltijdpensioen - uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen en omgekeerd; - hoog/laag constructie
Overgangsregeling(en)	<p>De aanspraken van (gewezen) deelnemers opgebouwd tot 1 januari 2018 zijn overgenomen in de regeling 2018. Dit geldt eveneens voor de arbeidsongeschikten die deelnamen in de voormalige regeling I (2006). Voor arbeidsongeschikte deelnemers die deelnamen aan de voormalige regelingen II (2001) en III (1982) blijven de uitgangspunten zoals genoemd in deze regeling voor de opbouw van toepassing. De betreffende uitgangspunten zijn als bijlage toegevoegd bij de regeling 2018.</p>

5. Aansluiting werkgevers en verkrijging deelnemerschap

Het fonds werkt binnen een verplichtstellingsbeschikking, die is afgegeven naar aanleiding van verzoeken door het georganiseerde bedrijfsleven in de branche voor de Foodservice en Groothandel in Levensmiddelen:

De verplichtstellingbeschikking dateert van 1964, en is laatstelijk gewijzigd per 2024.

Naast de verplichte deelneming uit hoofde van de verplichtstellingsbeschikking, is het fonds op grond van haar statuten bevoegd om binnen de door de Pensioenwet gestelde mogelijkheden overeenkomsten af te sluiten met ondernemingen die niet onder de verplichtstellingsbeschikking vallen (uitvoeringsovereenkomst tot vrijwillige aansluiting).

In die overeenkomsten wordt dan vastgelegd dat partijen zich verbinden aan de statuten, de pensioenreglementen en het uitvoeringsreglement van het fonds. Tevens moeten partijen zich verbinden aan de besluiten van het bestuur van het fonds. Bedoelde overeenkomsten worden in beginsel aangegaan voor de duur van vijf jaar en telkens, behoudens opzegging, stilzwijgend voor de duur van vijf jaar verlengd. Elke vrijwillig aangesloten onderneming (maar ook het fonds) kan de overeenkomst beëindigen.

Ondernemingen die onder de verplichtstelling vallen maar vrijstelling willen, kunnen een vrijstellingsverzoek indienen op basis van één van de gronden zoals vermeld in het Vrijstellingsbesluit Wet Bpf 2000.

Uitgangspunt van het fonds is dat zij, in beginsel, geen vrijstelling verleent aan de verzoeken die vallen onder artikel 6 van het Vrijstellingsbesluit (onverplichte vrijstellingsverzoeken). Dit laat onverlet dat het fonds elk verzoek tot vrijstelling individueel toetst om vast te stellen of vrijstelling wellicht gegeven zou moeten worden. Bij deze toetsing geldt dat het fonds alleen vrijstelling verleent, indien er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden van dien aard dat er bij de werkgever en/of zijn werknemers sprake is van zodanig zwaarwichtige belangen in verhouding tot het belang van het fonds, dat het belang van het fonds om geen vrijstelling te verlenen moet wijken voor het zwaarwichtige belang van de werkgever en/of werknemers. In het geval vrijstelling wordt verleend op basis van artikel 6 van het Vrijstellingsbesluit is een actuariële en financiële gelijkwaardigheid van de regeling vereist.

Het fonds heeft een standaard actuariële gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld. Onderdeel van deze standaard gelijkwaardigheidsverklaring is een opsomming van de uitgangspunten en aannames voor de uit te voeren gelijkwaardigheidstoets waarmee het fonds op voorhand instemt. Het fonds voert het beleid dat de ondernemingen die een vrijstelling aanvragen de actuariële gelijkwaardigheid aantonen op basis van bovengenoemde standaard actuariële gelijkwaardigheidsverklaring.

Het fonds zorgt voor de pensioenbelangen en –verplichtingen, die voortkomen uit de statuten en de reglementen van het fonds, van de werknemers bij alle aangesloten ondernemingen.

De aangesloten ondernemingen moeten op grond van de statuten en reglementen van het fonds zorgen voor het tijdig betalen van de verschuldigde premie en voor het aanmelden van iedere werknemer die door de statuten en reglementen als deelnemer wordt aangemerkt.

Bpf Foodservice kan bij de volgende situaties verzekeringstechnisch nadeel in rekening brengen:

- bij vrijstelling in die situaties die in het Vrijstellings- en boetebesluit van de Wet Bpf 2000 zijn omschreven;
- bij aansluiting volgend op een verzoek tot intrekking van een (doorlopende) vrijstelling; en
- bij een vrijwillige toetreding.

Het beleid bij toe- en uittreding en verzekeringstechnisch nadeel van Bpf Foodservice wordt in de bijlage **D3** nader omschreven.

6. Integraal risicomanagement (IRM)

Het pensioenfonds voert de door sociale partners overeengekomen (voor de bedrijfstak verplicht gestelde) pensioenregeling uit. Hiertoe heeft het pensioenfonds een missie, visie, strategie en doelstellingen (MVSD) geformuleerd, zoals vastgelegd in paragrafen 1.1 - 1.3 van deze ABTN. Bij de realisatie van de MVSD loopt het pensioenfonds risico's. In het IRM-beleidsdocument (laatstelijk vastgesteld in 2022) is de wijze vastgelegd waarop het pensioenfonds met deze risico's omgaat. Het beleid wordt in dit hoofdstuk samengevat.

6.1 IRM-strategie en -doel

Visie op risico's

De bestuurlijke visie op risico's is als volgt. Om de financiële doelstellingen, gerelateerd aan nominale zekerheid en indexatie, te realiseren, acht het fonds het noodzakelijk om financiële risico's te nemen (dit betreft actuariële en beleggingsrisico's). Bij de uitvoering van de pensioenregeling wordt het fonds daarnaast geconfronteerd met niet-financiële risico's. De risico's dienen integraal gemanaged te worden.

Risicostrategie

De risicostrategie geeft invulling aan de bestuurlijke visie op risico's en betreft de invulling van het IRM die wordt beschreven aan de hand van de drie bouwstenen: 1. Governance, 2. Cultuur en risicobewustzijn en 3. Processen. Deze bouwstenen worden nader beschreven in hoofdstuk 1 van het IRM-beleidsdocument.

Het doel van risicomanagement

Het bestuur beschouwt IRM als middel bij het realiseren van missie, visie, strategie en doelstellingen van het fonds. Het doel van IRM is om de daadwerkelijke blootstelling aan risico zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de gewenste blootstelling.

6.2 IRM-governance

De basis voor een effectief IRM van het fonds is een heldere en passende verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. De IRM-governance van het pensioenfonds is gebaseerd op het "Three Lines"-principe. Hierbij maakt het fonds onderscheid naar risicoeigenaren (1e lijn), controlefunctie (2e lijn) en interne audit (3e lijn) en is aandacht voor de noodzakelijke scheiding van verantwoordelijkheden. De (scheiding van) verantwoordelijkheden is ingedeeld aan de hand van de hoofdprocessen van het fonds en is tot uitdrukking gebracht in navolgend organogram.

Hoofd-proces	Financiële risico's		Niet-financiële risico's			
	1. Actuariel	2. Beleggingen	3. Uitbesteding		4. Bestuurlijke processen	
	1. Waardering verplichtingen	2. Beleggingsbeleid	3.1 Vermogensbeheer	3.2 Pensioenbeheer	4.1 Intern (Bestuur en compliance)	4.2 Strategisch
1e lijn	Bestuur (ondersteund door bestuurssecretaris en commissies)					
	BMC	BMC	BMC DUIT	PC / AIC / CC DUIT	DB / PC	DB (BMC mbt ESG)
	Actuariel adviseur	Vermogensbeheerder Beleggingsadviseur ALM adviseur (ad hoc)	Vermogens-beheerder	Pensioenuitvoerder (AZL)	Bestuurssecretaris	Bestuurs-secretaris
2e lijn	Sleutelfunctiehouder en -vervuller risicobeheer (ondersteund door KBG)					
	Sleutelhouder, vervuller actuariel	Rapporteur financieel (Caceis)	Rapporteur financieel (Caceis)			Compliance Officer (integriteit)
3e lijn	Sleutelfunctiehouder interne audit					
	Vervuller interne audit					
extern	Intern toezicht (RvT) en verantwoordingsorgaan					
	Accountant en certificerend actuaaris					
	Extern toezicht (DNB/AFM/AP)					

Het bestuur is te allen tijde eindverantwoordelijk voor het IRM. In het IRM beleidsdocument is per hoofdproces nader uitgewerkt wie welke verantwoordelijkheid draagt.

6.3 IRM-proces

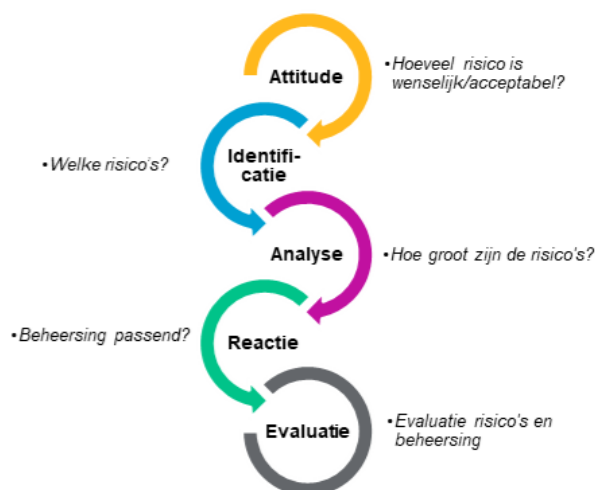
Het IRM proces zoals door het bestuur ingericht kan worden uitgedrukt in 5 stappen.

Attitude

De risicohouding voor wat betreft de financiële (beleggings-) risico's komt, conform artikel 102a van de Pensioenwet, tot uitdrukking in de gestelde grenzen aan het pensioenresultaat (lange termijn) en het Vereist Eigen Vermogen (korte termijn). Voor de niet-financiële risico's sluit de wijze van vaststelling van de risicohouding aan bij methodiek van de analyse van de risico's en wordt de risicohouding uitgedrukt in een risicomatrix waarin kans en impact zijn opgenomen. De nadere uitwerking van de attitude, is vastgelegd in het 'risk self assessment'.

Identificatie

De identificatie van risico's gaat over het logisch indelen van alle mogelijke risico's naar risicocategorieën. Die indeling wordt direct gekoppeld aan de hoofdprocessen en de governance zoals opgenomen in bovenstaande organogram. Voor de identificatie en verdere indeling naar subcategorieën is onder meer de risico-indeling uit FIRM/FOCUS/ATM, het risicomodel van De Nederlandsche Bank (DNB), als input gehanteerd. De nadere uitwerking is onderdeel van het risk self assessment en komt terug in de monitoring en de kwartaalrapportage van de sleutelfunctiehouder risicobeheer.

Analyse

Bij de risico-analyse van de financiële risico's wordt gebruik gemaakt van modellen zoals het Vereist Eigen Vermogen-model. Voor wat betreft de niet-financiële risico's is de analyse uitgewerkt in het risk self assessment van het bestuur. Hierin is voor alle geïdentificeerde risico's bepaald hoe groot het risico voor het pensioenfonds wordt ingeschat, zowel in termen van kans en impact als in termen van bruto en netto.

Als onderdeel van de kwartaalrapportage van de sleutelfunctiehouder risicobeheer wordt de analyse daar waar nodig aangepast naar aanleiding van gebeurtenissen gedurende het kwartaal.

Reactie

Als laatste processtap vóór een periodieke evaluatie wordt het ingeschatte risico afgezet tegen de risicohouding (past het risico binnen de risicohouding?); worden de uitkomsten van de analyse gevalideerd en geprioriteerd (zijn de inschattingen onderling consistent en wat zijn de grootste risico's?); worden handelingsopties overwogen (verder beheersen, overdragen, vermijden of accepteren?); en wordt concreet actie geformuleerd als invulling van de handelingsopties.

Evaluatie

Om continue verbetering van het IRM proces te bereiken is een periodieke evaluatie van de werking van het IRM ingericht. Dit betreft enerzijds een periodieke evaluatie van de risico's, in aanvulling op de evaluatie zoals die reeds op kwartaalbasis plaatsvindt aan de hand van de gebeurtenissen gedurende het kwartaal. En anderzijds een evaluatie van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het risicobeheer. In beginsel driejaarlijks wordt de wettelijk voorgeschreven eigenrisicobeoordeling ingezet (aangezien deze hetzelfde doel beoogt). Naast de verplichte eigenrisicobeoordeling evalueert het bestuur jaarlijks de doelmatigheid en doeltreffendheid van het IRM als onderdeel van een bestuurlijke 'IRM- dag'.

Periodieke rapportage en onafhankelijke risico-opinie

De risicobeheerfunctie is verantwoordelijk voor het 'totaalbeeld' van de verschillende risico's waaraan het fonds is blootgesteld en zorgt ervoor dat het bestuur voorzien wordt van tijdige, actuele, correcte, toegankelijke en gepaste informatie met betrekking tot het risicomanagement. Dit wordt ingevuld door middel van kwartaalrapportages. Hierbij ligt de focus op gebeurtenissen gedurende het kwartaal en de invloed daarvan op de risico's.

Daarnaast geeft de sleutelfunctiehouder risicobeheer een onafhankelijke risico-opinie bij van toepassing zijnde bestuurlijke besluitvorming. Hiervoor heeft het bestuur richtlijnen vastgelegd.

Voor het volledige risicomanagementbeleid wordt verwezen naar het IRM-beleidsdocument.

7. Financiële opzet en sturingsmiddelen

Het fonds is een 'eigen beheer' fonds. In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de financiële opzet van het pensioenfonds. In het beleidsdocument premie- en toeslagbeleid – dat is opgenomen als bijlage B bij deze ABTN - zijn de financiële opzet bij het pensioenfonds en de daarmee samenhangende financiële sturingsmiddelen nader beschreven.

7.1 Herverzekering

Zowel het overlijdensrisico als het arbeidsongeschiktheidsrisico (premienvrije voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid) wordt in eigen beheer gehouden. Deze risico's zijn dus niet herverzekerd. Het pensioenfondsbestuur is van mening dat het pensioenfonds een dusdanige omvang kent, dat het in staat is om grote negatieve resultaten, mochten die zich in enig jaar voordoen, zelf op te vangen zonder dat de dekkingsgraad en/of evenwichtigheid van financiering in gevaar komt. Bovendien zijn de financiële voordelen van herverzekering beperkt en brengt herverzekering aanvullende administratieve en uitvoeringstechnische werkzaamheden met zich mee. Het pensioenfondsbestuur beoordeelt periodiek, op basis van de resultaten op overlijden en arbeidsongeschiktheid, in hoeverre er noodzaak is tot herverzekering van deze risico's.

7.2 Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds wordt bepaald als het voortschrijdend gemiddelde van de gerapporteerde dekkingsgraden van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Bepaalde beleidsmaatregelen moeten gebaseerd worden op deze beleidsdekkingsgraad.

Om te waarborgen dat de maandelijkse dekkingsgraad (die ten grondslag ligt aan de beleidsdekkingsgraad) zoveel mogelijk wordt gebaseerd op juiste en tijdige informatie is het proces aangaande de vaststelling van de maandelijkse dekkingsgraad vastgelegd in de bijlage **D4** 'Proces (beleids)dekkingsgraad'.

Wanneer een van de partijen die betrokken zijn bij de totstandkoming en/of controle van de berekening van de (beleids)dekkingsgraad na indiening bij DNB constateert dat de uitkomst met meer dan 0,2%-punt (positief of negatief) afwijkt van de op basis van (latere) beschikbare informatie feitelijke hoogte van de (beleids)dekkingsgraad wordt hierover gerapporteerd aan het bestuur. Het bestuur beraadt zich in dit geval over de te nemen stappen ten einde de ontstane situatie naar de toekomst te kunnen voorkomen.

Indien er besloten wordt om de actuariële grondslagen te wijzigen, naar aanleiding van wetgeving of (intern) onderzoek, dan zal het bestuur deze grondslagen aan uiterlijk het einde van de eerstvolgende maand na het bestuursbesluit in de maanddekkingsgraad verwerken. Indien dit vanwege administratieve redenen niet haalbaar blijkt te zijn, dienen de grondslagen in ieder geval uiterlijk op 31 december van het jaar te zijn verwerkt.

7.3 Beleid reserveringen

Het pensioenfonds stelt toereikende technische voorzieningen vast met betrekking tot het geheel van de pensioenverplichtingen. De daarbij gehanteerde waarderingsmethode en grondslagen worden nader toegelicht in bijlage C.

Het pensioenfonds stelt periodiek per 31 december het minimum vereist eigen vermogen vast overeenkomstig artikel 11 van het Besluit financieel toetsingskader. De minimaal vereiste dekkingsgraad is gelijk aan 100% vermeerderd met het minimaal vereist eigen vermogen als percentage van de technische voorzieningen. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad is er sprake van een dekkingstekort.

Tevens stelt het pensioenfonds ieder kwartaal op basis van het standaard model van DNB het vereist eigen vermogen vast zodanig dat het vereist eigen vermogen vast zodat met een zekerheid van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen een periode van een jaar over minder waarden beschikt dan de technische voorzieningen. Een beschrijving van het model dat het pensioenfonds hanteert voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen is opgenomen in bijlage B van deze ABTN. De vereiste dekkingsgraad is gelijk aan 100% vermeerderd met het vereist eigen vermogen als percentage van de technische voorzieningen. Indien de beleidsdekkingsgraad lager is dan de vereiste dekkingsgraad bestaat er een reservetekort.

Zodra er sprake is van een reservetekort zal het pensioenfonds hierover DNB inlichten en een herstelplan opstellen conform artikel 138 van de Pensioenwet. In het herstelplan beschrijft het pensioenfonds de maatregelen die worden genomen om binnen de wettelijke termijnen het reservetekort op te heffen. Zolang de situatie van een reservetekort bestaat zal het pensioenfonds jaarlijks het herstelplan opnieuw opstellen.

7.4 Premiebeleid

De financiering van de op basis van het pensioenreglement vast te stellen pensioenaanspraken vindt plaats door betaling van een doorsneepremie. Deze doorsneepremie wordt door sociale partners vastgesteld. Sociale partners hebben besloten dat de uitvoering van de pensioenregeling door Bpf Foodservice niet meer mag kosten dan 26,9% (2024) van de pensioengrondslagsom.

Op basis van de totale premie die beschikbaar is voor uitvoering van de pensioenregeling stelt het pensioenfonds jaarlijks (vooraf) de toetspremie vast (peildatum 30 september). Bij deze vaststelling wordt berekend of de totale premie ten minste gelijk is aan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren.

Indien en voor zover in enig jaar de totale premie meer bedraagt dan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren, dan wordt het meerdere gedoteerd aan de premie-/toeslagreserve. Indien de toetspremie op basis van een opbouwpercentage van 1,60% voor het komend jaar hoger dreigt uit te komen dan de beschikbare premie én dit verschil niet (volledig) gefinancierd kan worden uit de aanwezige middelen in premie-/toeslagreserve, dan treedt het bestuur in overleg met sociale partners. Sociale partners kunnen vervolgens besluiten om de feitelijke premie te verhogen of om de pensioenregeling te versoberen. Indien sociale partners niet tijdig tot een besluit komen, wordt de pensioenregeling door het bestuur van Bpf Foodservice versoberd. In dat geval wordt het opbouwpercentage zodanig verlaagd dat de totale premie, inclusief een eventuele onttrekking uit de premie-/toeslagreserve, gelijk is aan de toetspremie die benodigd is om het verlaagde opbouwpercentage te kunnen realiseren.

Bij de bepaling van de kostendeekkende premie wordt rekening gehouden met een middeling van de rentetermijnstructuur over 84 maanden met een solvabiliteitsopslag op basis van de beleidsdekkingsgraad (met een ondergrens van het minimaal vereist eigen vermogen en een bovengrens van het vereist eigen vermogen). Over een langere periode bezien is het beleid daarmee gebaseerd op een gemiddelde premiedekkingsgraad van (minimaal) 104% (maar vanwege de demping kan de premiedekkingsgraad in enig jaar hoger of lager zijn).

Het premiebeleid is nader omschreven in het beleidsdocument premie- en toeslagbeleid (bijlage B).

7.5 Toeslagbeleid

Het pensioenfonds heeft een voorwaardelijk toeslagbeleid, gebaseerd op het streven om de pensioenen waardevast te houden. De daarbij gehanteerde maatstaf is voor zowel actieve als inactieve deelnemers gelijk aan de stijging van de afgeleide Consumentenprijsindex (CPI) alle bestedingen, zoals dit is vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in de periode van september tot september het jaar er aan voorafgaand. Vanaf 1 januari 2023 wordt hierbij aangesloten bij de door het CBS gepubliceerde gecorrigeerde prijsindexcijfer naar aanleiding van een aangepaste onderzoekreeks.

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en is afhankelijk van de financiële positie (beleidsdekkingsgraad) van het pensioenfonds (peildatum 31 oktober). Er bestaat geen recht op toeslagen en er wordt hiervoor geen reserve aangehouden. Er zal alleen toeslagverlening plaats kunnen vinden voor zover dit toekomstbestendig is. Dat wil zeggen dat de financiële positie van het pensioenfonds zodanig is dat het te verlenen toeslagpercentage ook naar verwachting in de toekomst uitgekeerd zal kunnen worden. Het bestuur hanteert voor een besluit over de feitelijke toekenning de onderstaande beleidsstaffel als leidraad:

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening (als percentage van de maatstaf)
Lager dan 110%	Geen
Tussen 110% en bovengrens	Gedeeltelijk (voor zover ook in de toekomst te realiseren)
Hoger dan bovengrens	100% + eventuele inhaaltoeslagen en herstel van kortingen

De bovengrens wordt jaarlijks vastgesteld zodanig dat deze voldoet aan de eis van toekomstbestendigheid. De wijze waarop dit gebeurt en een verdere detaillering van het toeslagbeleid (inclusief het beleid voor herstel van kortingen en inhaaltoeslagen) zijn vastgelegd in het beleidsdocument premie- en toeslagbeleid (bijlage B).

7.6 Kortingenbeleid

Het bestuur kan als noodmaatregel besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen, indien overige maatregelen niet voldoende zijn. Deze situatie kan zich voordoen indien:

- Uit het herstelplan blijkt dat met inzet van overige financiële sturingsmiddelen herstel tot aan het niveau van het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijnen niet mogelijk is. Vermindering van aanspraken zal dan in principe gespreid over de duur van het herstelplan plaatsvinden (tijdsevenredig). Alleen de korting in het eerste jaar zal onvoorwaardelijk worden toegepast. Eventuele kortingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in dat jaar op te stellen herstelplan.
- Daarnaast zal een (onvoorwaardelijke) korting op de pensioenaanspraken en –rechten worden doorgevoerd als de beleidsdekkingsgraad op enig jaareinde en vervolgens vanaf (en met inbegrip van) dit startpunt zes maal jaarlijks opeenvolgend lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en ook de actuele dekkingsgraad bij de laatste vaststelling lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

In beginsel wordt de korting uitgesmeerd over de maximaal mogelijke termijn, waarbij de korting elk jaar gelijk is. Op basis van kosten- en communicatieoverwegingen zal worden bezien of het beter is om een kortere kortingsperiode te kiezen, dan wel de korting in één keer toe te passen.

Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever(s) schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Een dergelijke vermindering kan op zijn vroegst 3 maanden nadat de pensioengerechtigden hierover zijn geïnformeerd en 1 maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, werkgevers en toezichthouder hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd.

Bij de definitieve besluitvorming zal altijd evenwichtige belangenbehartiging in acht worden genomen. Dit kan er toe leiden dat in bepaalde omstandigheden van bovenstaande basis (onderbouwd) wordt afgeweken. De financiële sturingsmiddelen die het pensioenfonds kan toepassen om kortingsmaatregelen te voorkomen staan beschreven in het crisisplan.

7.7 Crisisplan

Op grond van de pensioenwetgeving dienen pensioenfondsen te beschikken over een financieel crisisplan. In dit verband heeft het bestuur een algemeen crisisplan opgesteld. Het eerste onderdeel van het algemeen crisisplan bestaat uit een financieel crisisplan dat een beschrijving is van maatregelen die het fonds op korte termijn zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich bevindt of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt. Het tweede onderdeel van het algemene crisisplan betreft een noodprocedure bij spoedeisende situaties.

Het crisisplan is een leidraad en geeft een kader aan van oplossingsrichtingen ingeval van een financiële crisis. Uiteraard worden de concrete maatregelen in een crisissituatie altijd afgestemd op de omstandigheden van dat moment. In de bijlage **D1** is het financieel crisisplan nader beschreven.

7.8 Financiële sturingsmiddelen

Binnen het kader van de financiële opzet heeft het fonds de volgende financiële sturingsmiddelen:

- Aanpassen van de premie.
- Aanpassen van de beleggingsportefeuille.
- Aanpassen van de toeslagen.
- Aanpassen van de aanspraken.

Aanpassen van de premie

De financiële positie van het fonds of marktomstandigheden zouden op enig moment aanleiding kunnen zijn om de premie aan te passen. Door sociale partners is aangegeven dat de huidige doorsneepremie de maximale premie is die sociale partners bereid zijn te betalen voor een pensioenregeling. Het bestuur van Bpf Foodservice is verantwoordelijk voor de uitvoering van het premiebeleid, binnen de door sociale partners afgesproken maximale hoogte van de doorsneepremie. Indien het bestuur op enig moment tot de conclusie komt dat de huidige doorsneepremie voor de uitvoering van de huidige pensioenregeling te laag is in relatie tot de eisen die gesteld worden aan de vaststelling van de premie, zal het bestuur hierover in overleg treden met sociale partners. Tijdens dit overleg zal gekeken worden naar een oplossing waarbij wel aan de eisen voor vaststelling van de premie voldaan wordt. Indien de sociale partners niet tijdig tot een besluit komen, wordt de pensioenregeling door het fonds versoerd. Uitgangspunt bij deze versoering is dat de feitelijke premie, na onttrekking uit de premie/toeslag-reserve voor zover aanwezig, minimaal gelijk is aan de toetspremie.

Het premiebeleid is nader uitgewerkt in paragraaf 7.4 en in bijlage B.

Aanpassen van de beleggingsportefeuille

De uitkomsten van de ALM-studie en resultaatsevaluatie door het pensioenfonds alsmede de situatie op de financiële markten zouden aanleiding kunnen geven om de beleggingsportefeuille aan te passen.

Het beleggingsbeleid is nader uitgewerkt in hoofdstuk 8.

Aanpassen van de toeslagen

Op het moment dat de middelen van het pensioenfonds het niet toelaten de wenselijke toeslagen toe te passen, kan besloten worden minder toeslag of geen toeslag toe te kennen.

Het toeslagbeleid is nader uitgewerkt in paragraaf 7.5 en in bijlage B.

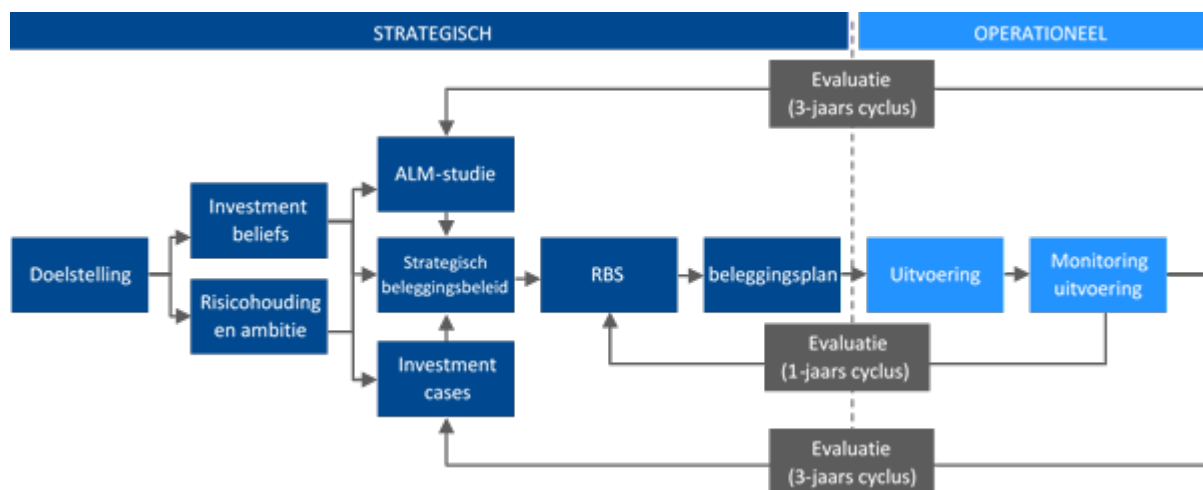
Aanpassen van de aanspraken

Indien de hiervoor genoemde sturingsmiddelen niet het gewenste effect hebben, kan worden besloten om de jaarlijkse pensioenopbouw te verminderen of – als laatste redmiddel – de opgebouwde pensioenaanspraken en –rechten te verminderen.

Het kortingenbeleid is nader uitgewerkt in paragraaf 7.6 en in het financieel crisisplan.

8. Beleggingsbeleid

Het bestuur hanteert in het kader van het beleggingsbeleid de volgende cyclus:

8.1 Beleggingsdoelstelling

Binnen het beleid van het pensioenfonds neemt de risicohouding een belangrijke plaats in. De risicohouding is de mate waarin het pensioenfonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstellingen van het pensioenfonds te realiseren (de risicobereidheid) en de mate waarin het pensioenfonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het pensioenfonds (het risicodraagvlak). Het bestuur heeft, in samenwerking met belanghebbenden, vastgesteld dat de risicobereidheid en het risicodraagvlak laag zijn. Gezien deze lage risicobereidheid en –draagvlak beschouwt het fondsbestuur het als haar primaire taak om met een voor Bpf Foodservice acceptabel beleggingsrisico een rendement te behalen waarmee de toekomstige nominale pensioenuitkeringen naar verwachting kunnen worden betaald. Mocht dit doel bereikt zijn dan heeft Bpf Foodservice het streven om een eventuele indexatie toe te kennen aan de deelnemers, indien het eigen vermogen toereikend is. Dit eigen vermogen dient als buffer om een terugval in de waarde van de beleggingen te kunnen opvangen.

8.2 Beleggingsdocumentatie

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in de volgende documenten:

- Beleggingsplan en normportefeuille
- Verklaring beleggingsbeginselen bijlage D2
- Prudent person beleggingsbeleid, bijlage D6
- Beleid Maatschappelijk Verantwoord Beleggen
- Beleggingsorganisatie (incl. procuratieregeling)

8.3 Beleggingsmix

In onderstaande tabel staat de strategische portefeuille 2024, inclusief de geldende benchmarks.

Asset	Norm	sub%	Min	Marge	Max	Benchmark
Returnportefeuille	35%		30%		40%	
Aandelen ontwikkelde markten		49,0%		-7,0%+7,0%		Solactive DM Paris Aligned ESG SDG Index
Aandelen opkomende markten		9,0%		-4,0%+4,0%		MSCI Emerging Markets ESG Leaders 5% Capped Index
Vastgoed (niet-beursgenoteerd)		28,0%		-14,0%+14,0%		Fonds is benchmark
EMD HC		7,0%		-7,0%+5,5%		JESG EMBI Global Diversified Index
EMD LC		7,0%		-7,0%+5,5%		JESG GBI-EM Global Diversified Index
Matchingportefeuille	65%		60%		70%	
LDI		43,0%		-10,5%+10,5%		Fonds is benchmark
Bedrijfsobligaties wereldwijd		19,5%		-10,5%+10,5%		Barclays Global Aggregate - Corporates (hedged into EUR)
Bedrijfsobligaties euro		19,5%		-10,5%+10,5%		Barclays Euro-Aggregate: Corporates (EUR)
Hypotheeken		18,0%		-10,5%+5,5%		Fonds is benchmark
Liquiditeiten	0%		-2%		2%	

Met het oog op het nieuwe pensioenstelsel en de reguliere beleggingscyclus, is Bpf Foodservice in het vierde kwartaal van 2023 een ALM-studie gestart. De voornaamste onderzoeksvraag is om het beleggingsbeleid in de periode tot de voorgenomen overgang naar het nieuwe stelsel (1 januari 2026) te onderzoeken. De uitkomsten van de ALM-studie leiden mogelijk tot een aanpassing van de strategische beleggingsmix zoals hierboven weergegeven.

8.4 Rente-afdekking

Het pensioenfonds dekt het renterisico af op marktwaarde. Voor het bepalen van de strategische renteafdekking hanteert het fonds een dynamische renteafdekking die wordt vastgesteld met een formule op basis van duratie / dekkingsgraad combinaties.

De feitelijke (ex-ante) renteafdekking wordt gemonitord ten opzichte van de normafdekking. Zodra de feitelijke renteafdekking meer dan 5% afwijkt van de normafdekking, zal de feitelijke afdekking worden bijgesteld. De normafdekking wordt afgeleid van de dynamische afdekking. De dynamische afdekking wordt maandelijks afgeleid uit een formule op basis van de maandultimo rentestand en dekkingsgraad. Zodra de dynamische afdekking meer dan 5% afwijkt van de normafdekking, zal de normafdekking in stappen van 5% worden aangepast in de richting van de dynamische afdekking, totdat het verschil tussen de dynamische- en normafdekking binnen de 5% ligt.

Onderstaande tabel geeft de formule voor de dynamische renteafdekking weer:

Basis duratie beleggingen (A) – vast

Mw dekkingsgraad (B) – variabel

Duratie TV (C) – variabel

Dynamische afdekking ($A * B / C$)

8.4 Valutarisico

Het valutarisico wordt voor 100% afgedekt binnen de matchingportefeuille en voor 0% binnen de returnportefeuille.

Deze ABTN geldt vanaf 1 januari 2024.

Aldus vastgesteld en ondertekend door het bestuur van Bpf Foodservice op 7 maart 2024

N.J. Passchier
Werknemersvoorzitter

G. Flaming
Werkgeversvoorzitter

Bijlage A – Organisatiestructuur

Bestuur

Het bestuur van Bpf Foodservice is verantwoordelijk voor het beheer van het pensioenfonds. Het bestuur is paritair samengesteld en bestaat in principe uit acht personen, maar maximaal uit tien personen. Daarvan zijn vier bestuurders benoemd door het bestuur na voordracht door de aangesloten werkgeversorganisatie(s). Drie bestuurders worden benoemd door het bestuur na voordracht door de aangesloten werknemersorganisaties. De vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden wordt benoemd door het bestuur na verkiezing door en uit de pensioengerechtigden van het fonds.

Aan het paritaire bestuur kunnen maximaal twee bestuurders worden toegevoegd die niet directe vertegenwoordigers zijn van de belanghebbenden bij het fonds. Deze bestuurders worden benoemd door het bestuur.

Bestuurscommissies

Het bestuur van Bpf Foodservice heeft commissies ingesteld om de besluitvorming voor het bestuur voor te bereiden en adviezen te verstrekken. Een uitgebreide taakomschrijving en de mandaatregeling van de commissies is opgenomen in de reglementen van de commissies. De commissies worden ondersteund door bestuursadviseurs.

Dagelijks bestuur (DB)

Het dagelijks beleid dient conform de Pensioenwet door minstens twee leden van het bestuur te worden bepaald. Deze taak is toegewezen aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit de werkgevers- en werknemersvoorzitter van het fonds.

Het dagelijks bestuur (DB) is door het bestuur gemandateerd om in bepaalde, duidelijk omschreven situaties, namens het bestuur een besluit te nemen. De werkgevers- en werknemersvoorzitter verrichten om beurten de rol van voorzitter, telkens voor de tijd van een kalenderjaar. Het DB wordt bijgestaan door een bestuurssecretaris.

Balansmanagementcommissie (BMC)

De belangrijkste taken van de Balansmanagementcommissie (BMC) bestaan uit het adviseren van het bestuur over het beleggingsbeleid en het monitoren van de activiteiten van de vermogensbeheerders. Tevens is de BMC verantwoordelijk voor het Environmental, Social en Governance-beleid (ESG). Daarnaast behandelt de commissie (beleids)onderwerpen zoals het premie- en indexatiebeleid.

De BMC wordt bijgestaan door een beleggingsadviseur en een actuariële adviseur.

Het beleggingsbeleid is vastgelegd in een beleggingsbeleidsplan dat elk jaar opnieuw wordt vastgesteld. Het actuariële beleid is vastgelegd in een premie- en toeslagenbeleid (bijlage B) en een beleidsdocument 'waarderingmethoden en grondslagen' (bijlage C).

Aansluitings- en incassocommissie (AIC)

De aansluitings- en incassocommissie (AIC) voert samen met de uitvoeringsorganisatie het aansluitings- en incassobeleid uit en adviseert het bestuur over dit beleid en over handavingskwesties. De KBR wordt bijgestaan door een externe jurist.

Communicatiecommissie (CC)

De Communicatiecommissie (CC) is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoering van het communicatiebeleid van het fonds en formuleert beleidsvoorstellen in samenspraak met de communicatieadviseur voor aanpassing van het communicatiebeleid ter besluitvorming van het bestuur.

Pensioencommissie (PC)

De Pensioencommissie (PC) is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoering van het pensioenbeleid van het fonds en formuleert beleidsvoorstellen in samenspraak met de bestuursadviseur voor aanpassing van het pensioenbeleid ter besluitvorming van het bestuur.

Commissie Datakwaliteit, Uitbesteding en IT (DUIT)

De Commissie Datakwaliteit, Uitbesteding en IT (DUIT) vervult een eerstelijnsfunctie en is verantwoordelijk voor het opstellen van, het adviseren over en het implementeren van het beleid met betrekking tot data-kwaliteit, IT-strategie, business continuity en uitbesteding, dat wordt vastgesteld door het bestuur. De DUIT is verantwoordelijk voor de voortgang van de uitvoering van het beleid met betrekking tot data-kwaliteit, IT-strategie, business continuity en uitbesteding van het pensioenfonds en legt hierover verantwoording af aan het bestuur. De DUIT formuleert beleidsvoorstellen in samenspraak met de extern adviseur voor aanpassing van het beleid met betrekking tot data-kwaliteit, IT-strategie, business continuity en uitbesteding ter besluitvorming van het bestuur. De DUIT wordt bijgestaan door een IT-adviseur.

Klankbordgroep Risicobeheer (KBR)

De klankbordgroep Risicobeheer (KBR) bestaat uit afgevaardigden uit de eerste lijns-commissies PC, AIC, CC, DB, DUIT en BMC en dienen als klankbord voor de sleutelfunctionaris risicobeheer. De KBR wordt bijgestaan door de sleutelfunctiehouder risicobeheer.

Commissie Overleg Sociale Partners (COS)

De Commissie Overleg Sociale Partners (COS) bestaat uit vertegenwoordigers van cao-partijen en het bestuur. Deze commissie vergadert in de aanloop naar grote wijzigingen in de pensioenregelingen, doch minimaal tweemaal per jaar. De commissie heeft tot taak:

- De afstemming tussen het fonds en cao-partijen soepel te laten verlopen en
- Cao-partijen te informeren over de actuele stand van zaken binnen het fonds.

Sleutelfunctiehouders

Het pensioenfonds beschikt over een risicobeheerfunctie, een interne auditfunctie en een actuariële functie. Het fonds heeft houders voor deze functies aangesteld, de zgn. sleutelfunctiehouders. De taken en verantwoordelijkheden van de sleutelfunctiehouders zijn vastgelegd in het reglement sleutelfunctiehouders. De invulling is als volgt:

- Sleutelfunctiehouder risicobeheer: Uitbesteed aan externe deskundige.
- Sleutelfunctiehouder actuariële functie: Uitbesteed aan de certificerend actuaris
- Sleutelfunctiehouder interne audit: Externe deskundige op persoonlijke titel

De belangrijkste taak van de sleutelfunctiehouders is het rapporteren van materiële bevindingen en aanbevelingen op het gebied dat onder hun verantwoordelijkheid valt aan het bestuur van het pensioenfonds, de raad van toezicht en het verantwoordingsorgaan. Indien een bestuur niet adequaat genoeg reageert op meldingen van een sleutelfunctiehouder, kan deze dit melden bij DNB.

Het fonds waarborgt de onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouders.

Verantwoordingsorgaan

In het verantwoordingsorgaan zijn vertegenwoordigers van de deelnemers en de pensioengerechtigden evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd. Het bestuur van het pensioenfonds legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. De taken en bevoegdheden van dit orgaan alsmede de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgelegd in de statuten van het fonds en het reglement verantwoordingsorgaan.

Intern toezicht

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door een Raad van Toezicht. De taken en bevoegdheden van dit orgaan alsmede de samenstelling, benoeming en werkwijze zijn vastgesteld in de statuten van het fonds en het reglement Raad van Toezicht.

Geschiktheid

Het bestuur beschikt over een geschiktheidsplan, waarin is vastgelegd aan welke geschiktheidseisen de bestuurders, de leden van de Raad van Toezicht en het verantwoordingsorgaan dienen te voldoen. In dit plan is tevens een opleidingsplan opgenomen ter bevordering en handhaving van het vereiste geschiktheidsniveau.

Evaluatie functioneren

Het bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren als geheel en tenminste eens per twee jaar van de individuele bestuursleden. Ook de Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan evalueren jaarlijks het eigen functioneren. In het geschiktheidsplan is een evaluatieprocedure opgenomen.

Integriteitsbeleid

Integriteit is een wezenlijk kenmerk van een professionele en betrouwbare organisatie. Het bevordert niet alleen de efficiëntie, de interne transparantie en samenwerking, maar ook het vertrouwen. Bpf Foodservice kent diverse regelingen ter invulling van het integriteitsbeleid, te weten een gedragscode, klokkenluidersregeling en incidentenregeling. Mede op basis van de compliance rapportage analyseert het bestuur jaarlijks de integriteitsrisico's. Daarnaast voert het bestuur een zelfevaluatie uit waarin integriteit aan bod komt en is integriteit een onderdeel van het risicomanagement en de selectieprocedure bij vacatures. Het fonds is compliant met de verplichte sanctiewetgeving ter voorkoming van o.a. witwassen en terrorismefinanciering.

Het fonds heeft een compliance officer aangesteld.

Uitbesteding

De uitvoering van de werkzaamheden inzake pensioen- en vermogensbeheer is volledig uitbesteed. Bij alle uitbestedingsactiviteiten conformeert Bpf Foodservice zich volledig aan de regelgeving van DNB. Het fonds beschikt voor iedere extern uit te voeren activiteit over een uitbestedingsovereenkomst die voldoet aan artikel 34 van de PW.

Het bestuur van Bpf Foodservice besteedt in ieder geval niet uit:

- taken en werkzaamheden van personen die het dagelijks beleid van het pensioenfonds bepalen;
- werkzaamheden waarvan uitbesteding de verantwoordelijkheid van het bestuur voor de organisatie en beheersing van bedrijfsprocessen en het toezicht daarop kan ondermijnen;
- indien de uitbesteding een belemmering kan vormen voor een adequaat toezicht op de naleving van wet- en regelgeving.

Het bestuur heeft een uitbestedingsbeleid inclusief selectie- en evaluatieprocedure opgesteld.

Het bestuur heeft de pensioenadministratie uitbesteed aan AZL N.V (hierna: AZL). Daarnaast zijn volgens de overeenkomst communicatie-inspanningen, ondersteuning en begeleiding van het bestuur, alsmede werkzaamheden in het kader van de jaarverslaglegging aan AZL uitbesteed.

Het bestuur heeft Northern Trust aangesteld als custodian. De custodian verzorgt de beleggingsadministratie en de performancemeting voor de gehele portefeuille. Verder levert zij maandelijks een dashboard met o.a. op hoofdniveau de samenstelling van de portefeuille en het verloop van de dekkingsgraad.

Het bestuur heeft vermogensbeheer uitbesteed aan Robeco Institutional Asset Management, Amundi, LGIM en Altera. Daarnaast participeert Bpf Foodservice in een hypotheekfonds van Syntrus Achmea Real Estate & Finance (SAREF) en in het winkel- en woningvastgoedfonds van Altera.

Gebruik externe deskundigen

Het fonds maakt structureel gebruik van de volgende adviseurs:

- Adviserend actuaris
- Beleggingsadviseur(s)
- Adviseur risicobeheer
- Juridisch adviseur
- Communicatieadviseur
- IT-adviseur

Het bestuur kan daarnaast ad hoc gebruik maken van andere externe deskundigen. Het bestuur blijft echter eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds en houdt dan ook toezicht op zijn adviseurs. Periodiek worden alle adviseurs geëvalueerd.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris controleert of de voorziening pensioenverplichtingen op voldoende prudente grondslagen en correct is vastgesteld en controleert of de aanwezige middelen voldoende zijn voor de door het fonds aangegane verplichtingen. Daarnaast geeft hij jaarlijks een actuariële verklaring af ten behoeve van de jaarstukken (jaarverslag en verslagstaten ten behoeve van DNB) en onderbouwt hij zijn oordeel aan het bestuur door middel van een management letter, waarover in de bestuursvergadering verslag wordt uitgebracht.

Externe accountant

De accountant verzorgt de jaarlijkse controle op de jaarrekening en de staten voor DNB. De accountant zal (minimaal) eenmaal per jaar in de bestuursvergadering mondeling verslag doen van zijn bevindingen en controlewerkzaamheden. Tevens legt hij een en ander schriftelijk vast door middel van een accountantsverklaring en een management letter gericht aan het bestuur.

Overig

Het fonds is lid van de Pensioenfederatie. De Pensioenfederatie behartigt de belangen van de Nederlandse pensioenfondsen en bevordert de ontwikkeling van het pensioenstelsel. Daarnaast informeert de Pensioenfederatie haar leden regelmatig over de ontwikkelingen op pensioengebied.

Bijlage B – Beleidsdocument premie- en toeslagbeleid

In deze bijlage wordt het premiebeleid en het toeslag- en kortingenbeleid van het pensioenfonds beschreven.

Bij het opstellen van het beleid tracht het bestuur zo goed mogelijk rekening te houden met huidige en toekomstige ontwikkelingen en omstandigheden. Wanneer echter omstandigheden en/of ontwikkelingen onverwacht sterk afwijken kan het bestuur, mits onderbouwd, van het bestaande beleid afwijken.

B1. Premiebeleid

Ten aanzien van het premiebeleid komen achtereenvolgens aan de orde:

- de elementen van de kostendekkende premie conform de voorschriften gesteld bij en krachtens artikel 128 van de Pensioenwet alsmede door DNB;
- de zuivere kostendekkende premie;
- de interne kostendekkende premie;
- de gedempte kostendekkende premie;
- de toetspremie;
- de feitelijke premie;
- de premie/toeslag-reserve.

Elementen kostendekkende premie

De kostendekkende premie dient volgens de Pensioenwet te bestaan uit de volgende componenten:

- a) De premie die actuarieel benodigd is in verband met de aangroei van pensioenverplichtingen;
- b) De opslag die nodig is voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen;
- c) De opslag die nodig is voor uitvoeringskosten van het pensioenfonds.

Het bestuur kan daarnaast besluiten om, indien dit vanuit evenwichtigheid verdedigbaar wordt geacht, éénmalige (project-)kosten geen onderdeel te laten zijn van de opslag voor uitvoeringskosten in de premiestelling, maar vanuit het fondsvermogen c.q. de dekkingsgraad te financieren. Deze mogelijkheid bestaat uitsluitend voor kosten met een éénmalig en projectmatig karakter en welke betrekking hebben op alle actieve, gewezen en pensioengerechtigde deelnemers, inclusief de gewezen partners.

Ad a.

De actuariële koopsom voor de pensioenopbouw, inclusief de risicokoopsommen van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen. Hierbij wordt rekening gehouden met de actuariële grondslagen zoals opgenomen in bijlage C bij deze ABTN. De netto actuariële koopsom wordt verhoogd met de opslag voor toekomstige uitvoeringskosten.

Tevens wordt voor dekking van het risico van premievrije voortzetting van pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid een opslag van 6,9% op de netto koopsom toegepast (PVI-opslag).

In de kostendeekkende premie is een opslag voor (nog niet ingegaan) wezenpensioen opgenomen ter grootte van 0,1% van de pensioengrondslagsom.

Ad b.

De opslag die nodig is voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen is gelijk aan het percentage vereist eigen vermogen in de evenwichtssituatie, uitgaande van de strategische beleggingsmix.

Ad c.

De opslag voor uitvoeringskosten betreft een zo goed mogelijke schatting van de werkelijke kosten (exclusief kosten vermogensbeheer) die in het boekjaar te verwachten zijn, verlaagd met de verwachte vrijval van de excasso-kostenopslag over de uitkeringen in het boekjaar. Dit bedrag wordt omgeslagen als percentage over het premieonderdeel als beschreven onder Ad a.

Bij bepaling van de kostendeekkende premie wordt geen rekening gehouden met een opslag ter financiering van eventuele voorwaardelijke onderdelen.

Zuivere kostendeekkende premie

Bij de vaststelling van de zuivere kostendeekkende premie – ten behoeve van publicatie doeleinden in het jaarverslag – wordt uitgegaan van de nominale rentetermijnstructuur per 1 januari van het boekjaar zoals die door DNB wordt gepubliceerd. Ten behoeve van de solvabiliteitsopslag wordt uitgegaan van het percentage vereist eigen vermogen per 1 januari van het boekjaar.

Interne kostendeekkende premie

De interne kostendeekkende premie wijkt op twee onderdelen af van de zuivere kostendeekkende premie:

- De interne kostendeekkende premie is gebaseerd op een systematiek van premiedemping op basis van een voortschrijdend gemiddelde rentetermijnstructuur. De interne kostendeekkende premie voor enig kalenderjaar wordt gebaseerd op de gemiddelde rentetermijnstructuur die door DNB is gepubliceerd, over de 84 maanden gelegen in de periode tot 30 september voorafgaande aan het kalenderjaar.
- Ten behoeve van de solvabiliteitsopslag wordt (uit oogpunt van evenwichtigheid) uitgegaan van het percentage aanwezige eigen vermogen op basis van de beleidsdekkingsgraad (per 30 september), maar met een ondergrens van het minimaal vereist eigen vermogen en een bovengrens van het vereist eigen vermogen (per 30 september).

Over een langere periode bezien is het beleid daarmee gebaseerd op een gemiddelde premiedekkingsgraad van (minimaal) 104% (maar vanwege de demping kan de premiedekkingsgraad in enig jaar hoger of lager zijn).

De interne kostendeekkende premie wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een zo recent mogelijk deelnemersbestand op basis van de situatie per 30 september van enig jaar en zo recent mogelijke actuariële grondslagen.

Gedempte kostendeekkende premie

De gedempte kostendeekkende premie wijkt op twee onderdelen af van de zuivere kostendeekkende premie:

- De gedempte kostendeekkende premie is gebaseerd op een systematiek van gedempte premie op basis van een voortschrijdend gemiddelde rentetermijnstructuur. De gedempte kostendeekkende premie voor enig kalenderjaar wordt gebaseerd op de gemiddelde rentetermijnstructuur die door DNB is gepubliceerd, over de 120 maandeinden gelegen in de periode tot 30 september voorafgaande aan het kalenderjaar.
- De solvabiliteitsopslag is gelijk aan het vereist eigen vermogen op basis van de strategische beleggingsmix (per 30 september).

De gedempte kostendeekkende premie wordt jaarlijks vastgesteld op basis van een zo recent mogelijk deelnemersbestand op basis van de situatie per 30 september van enig jaar en zo recent mogelijke actuariële grondslagen.

Toetspremie

De toetspremie is de minimaal te ontvangen premie waaraan de feitelijke premie wordt getoetst (door onder andere de certificerend actuaris) en waarmee de toevoeging dan wel onttrekking aan de premie/toeslag-reserve wordt bepaald. De toetspremie is minimaal gelijk aan de gedempte kostendeekkende premie, en wordt verhoogd met het positieve verschil tussen de interne kostendeekkende premie en de gedempte kostendeekkende premie indien en voor zover de interne kostendeekkende premie hoger is dan de gedempte kostendeekkende premie.

De toetspremie is daarmee gelijk aan het maximum van de gedempte kostendeekkende premie en de interne kostendeekkende premie.

Het ijkmoment voor vaststelling van de toetspremie is 30 september voorafgaand aan het nieuwe kalenderjaar. De keuze voor dit ijkmoment is een bewuste keuze. Er is dan tijd om te beoordelen welke pensioenopbouw voor het aankomende jaar kan worden gefinancierd en om dit tijdig te bespreken in de bestuursvergadering. Vervolgens is er nog voldoende tijd om het administratiesysteem (voor zover noodzakelijk) voor het aankomende jaar aan te passen en hierover te communiceren.

Feitelijke premie

De financiering van de op basis van het pensioenreglement vast te stellen pensioenaanspraken vindt plaats door betaling van een doorsneepremie. Deze doorsneepremie wordt door sociale partners vastgesteld. Sociale partners hebben besloten dat de uitvoering van de pensioenregeling door het fonds niet meer mag kosten dan 26,9 % (2024) van de pensioengrondslagsom.

Op basis van de totale premie die beschikbaar is voor uitvoering van de pensioenregeling stelt het pensioenfonds jaarlijks (vooraf/ex-ante) de toetspremie vast (peildatum 30 september). Bij deze vaststelling wordt berekend of de totale premie ten minste gelijk is aan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren

Indien en voor zover in enig jaar de totale premie meer bedraagt dan de toetspremie die benodigd is om een opbouwpercentage van 1,60% te realiseren, dan wordt het meerdere gedoteerd aan de premie-/toeslagreserve. Indien de toetspremie op basis van een opbouwpercentage van 1,60% voor het komend jaar hoger dreigt uit te komen dan de beschikbare premie én dit verschil niet (volledig) gefinancierd kan worden uit de aanwezige middelen in premie-/toeslagreserve, dan treedt het bestuur in overleg met sociale partners. Sociale partners kunnen vervolgens besluiten om de feitelijke premie te verhogen of om de pensioenregeling te versoberen. Indien sociale partners niet tijdig tot een besluit komen, wordt de pensioenregeling door het bestuur versoerd. In dat geval wordt het opbouwpercentage zodanig verlaagd dat de totale premie, inclusief een eventuele onttrekking uit de premie-/toeslagreserve, gelijk is aan de toetspremie die benodigd is om het verlaagde opbouwpercentage te kunnen realiseren.

Premiedekkingsgraad

Zoals ook benoemd in de paragraaf 'Interne kostendeekkende premie' is het interne financieringsbeleid van het fonds gericht op een systematiek van rentedemping (op basis van een 84-maands gemiddelde rente) met een solvabiliteitsopslag op basis van de beleidsdekkingsgraad (maar met een ondergrens van het minimaal vereist eigen vermogen en een bovengrens van het vereist eigen vermogen). Over een langere periode bezien is het beleid daarmee gebaseerd op een gemiddelde premiedekkingsgraad van minimaal 104% (uitgaande van het niveau van het minimaal vereist eigen vermogen), maar vanwege de rentedemping kan de premiedekkingsgraad in enig jaar hoger of lager zijn. Dit hangt af van de actuele rente op het moment waarop de premiedekkingsgraad wordt berekend en de ontwikkeling van de rente in de voorgaande 84 maanden.

De premiedekkingsgraad is dus de resultante van het premiebeleid dat het bestuur heeft gedefinieerd. Er vindt geen directe sturing plaats op basis van de premiedekkingsgraad.

Wel speelt de vanuit het premiebeleid resulterende premiedekkingsgraad een belangrijke rol bij de jaarlijkse premiestelling. Jaarlijks wordt bij de ex ante premievaststelling inzicht verkregen in de vanuit het premiebeleid resulterende premiedekkingsgraad en het effect hiervan op de financiële positie van het fonds. Het bestuur beoordeelt hierbij of het effect van de premie(dekkingsgraad) op de financiële positie acceptabel is. Verschillende elementen kunnen van invloed zijn op deze beoordeling (zowel kwantitatief als kwalitatief), zoals:

- het niveau van de actuele dekkingsgraad van het fonds (hoe dichter de premiedekkingsgraad en de actuele dekkingsgraad bij elkaar liggen, hoe kleiner het effect van premie op de dekkingsgraad is);
- het niveau van de premiedekkingsgraad in voorgaande jaren;
- het effect van uitkeringen op de dekkingsgraad;
- uitzonderlijke marktomstandigheden;
- toekomstige ontwikkelingen zoals de komst van het nieuwe Pensioenstelsel.

Bij de genoemde beoordeling wordt evenwichtige belangenafweging in beschouwing genomen. Indien het bestuur de vanuit het premiebeleid resulterende premiedekkingsgraad niet acceptabel acht, kan het bestuur (incidenteel) afwijken van het staande premiebeleid.

Premie/toeslag-reserve

Onderstaand is de werkwijze beschreven voor de situatie dat de toetspremie hoger is dan de feitelijke premie.

1. De toetspremie wordt vastgesteld (peildatum 30 september).
2. Indien de toetspremie hoger is dan de feitelijke premie wordt het verschil – voor zover mogelijk - onttrokken aan de premie/toeslag-reserve.
3. De procentuele omvang van de onttrekking aan de premie/toeslag-reserve wordt ex ante vastgesteld op basis van het (procentuele) premietekort in de feitelijke premie ten opzichte van de toetspremie.
4. Voor de (maandelijkse) bepaling van de middelen die aan de premie/toeslag-reserve worden toegevoegd of onttrokken, wordt de ex ante vastgestelde procentuele toevoeging of onttrekking toegepast op de pensioengrondslagsom van de betreffende maand.
5. De premie/toeslag-reserve zal nooit negatief worden.
6. Indien de feitelijke premie inclusief de onttrekking uit premie/toeslag-reserve lager is dan de toetspremie worden de sociale partners ingelicht en verzocht tijdig maatregelen te nemen. Deze maatregelen kunnen zijn:
 - versoberen pensioenregeling;
 - verhogen van de premie;
 - combinatie van bovenstaande maatregelen.

Indien sociale partners niet tijdig met een oplossing komen versobert het pensioenfonds de pensioenregeling zodanig dat de toetspremie gelijk is aan de maximale feitelijke premie (26,9% (2024) van de pensioengrondslagsom) inclusief de middelen uit de premie/toeslag-reserve.

Daarnaast kan uit deze bestemmingsreserve een aanvullende toeslag aan de actieve deelnemers worden verleend. Indien in enig jaar geen volledige toeslag kan worden verleend vanuit het beschikbare vermogen van het fonds aan de actieve deelnemers kan het fonds (een gedeelte van) het vermogen uit de premie/toeslag-reserve aanwenden voor een aanvullende toeslagverlening aan de actieve deelnemers. Toeslagverlening vanuit de premie/toeslag-reserve is alleen mogelijk als de reserve naar verwachting niet nodig is om in toekomstige jaren een premietekort uit op te vangen. Op de aanvullende toeslagverlening vanuit de premie/toeslag-reserve is de wet- en regelgeving ten aanzien van toekomstbestendig indexeren van toepassing.

De premie/toeslag-reserve wordt bij het bepalen van de dekkingsgraad buiten beschouwing gelaten. Het vermogen in de premie/toeslagreserve wordt belegd conform het beleggingsbeleid van het fonds. De gerealiseerde rendementen worden aan deze bestemmingsreserve toegevoegd.

Als het fonds vanwege de financiële positie een korting moet gaan doorvoeren als bedoeld in artikel 134 van de PW, dan moet eerst de aanwezige premie/toeslag-reserve aangesproken worden om de korting te verlagen of te voorkomen.

Premiekorting

Het pensioenfonds verleent uitsluitend premiekorting indien wordt voldaan aan de wettelijke voorwaarden (Pensioenwet artikel 129).

B2. Toeslag- en kortingenbeleid

In deze paragraaf wordt ingegaan op het toeslag- en kortingenbeleid. Tevens wordt ingegaan op het beleid omtrent herstel van gekorte aanspraken en gemiste toeslagverlening.

Toeslagbeleid

Het bestuur hanteert voor het toeslagbeleid de volgende uitgangspunten:

- Gezien de lage risicobereidheid en –draagvlak van de deelnemers van het fonds beschouwt het fondsbestuur het als haar primaire taak om de nominale pensioenaanspraken te waarborgen. Alleen nadat de nominale pensioenaanspraken in voldoende mate gewaarborgd zijn, is het streven van het bestuur om vanuit het beleggingsrendement toeslagen toe te kennen.
- Het bestuur heeft de ambitie om toeslagen toe te kennen, maar het toeslagenbeleid is nadrukkelijk voorwaardelijk.
- Voor wat betreft de voorwaardelijke toeslagen is de financiële positie c.q. de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds bepalend. In de pensioenpremie is geen component opgenomen voor de voorwaardelijke toeslagen.
- De voorwaardelijke toeslagverlening per 1 januari van enig jaar is voor zowel actieve als inactieve deelnemers maximaal gelijk aan de stijging van de afgeleide Consumentenprijsindex (CPI) alle bestedingen, zoals dit is vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in de periode van september tot september het jaar er aan voorafgaand. Vanaf 1 januari 2023 wordt hierbij aangesloten bij de door het CBS gepubliceerde gecorrigeerde prijsindexcijfer naar aanleiding van een aangepaste onderzoekreeks.

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en is afhankelijk van de financiële positie (beleidsdekkingsgraad) van het pensioenfonds (peildatum 31 oktober). Er bestaat geen recht op toeslagen en er wordt hiervoor geen reserve aangehouden. Er zal alleen toeslagverlening plaats kunnen vinden voor zover dit toekomstbestendig is. Dat wil zeggen dat de financiële positie van het pensioenfonds zodanig is dat het te verlenen toeslagpercentage ook naar verwachting in de toekomst uitgekeerd zal kunnen worden.

Het bestuur hanteert voor een besluit over de feitelijke toekenning de onderstaande beleidsstaffel als leidraad:

Beleidsdekkingsgraad	Toeslagverlening (als percentage van de maatstaf)
Lager dan 110%	Geen
Tussen 110% en bovengrens	Gedeeltelijk (voor zover ook in de toekomst te realiseren)
Hoger dan bovengrens	100% + eventuele inhaaltoeslagen en herstel van kortingen

De bovengrens wordt jaarlijks vastgesteld zodanig dat deze voldoet aan de eis van toekomstbestendigheid, op basis van de wettelijk voorgeschreven rekenregels. Ook deze wordt bepaald per 31 oktober van het voorgaande boekjaar.

Het pensioenfonds heeft een premie/toeslag-reserve. Het bestuur heeft de mogelijkheid om uit de premie/toeslag-reserve een additionele toeslag aan actieven toe te kennen indien de premie/toeslag-reserve naar verwachting niet nodig is om in toekomstige jaren een premietekort uit op te vangen. Er mag er niet meer toeslag uit deze reserve verleend worden dan naar verwachting in de toekomst te realiseren is.

Kortingenbeleid

Het bestuur kan als noodmaatregel besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen, indien overige maatregelen niet voldoende zijn. Deze situatie kan zich voordoen indien:

- Uit het herstelplan blijkt dat met inzet van overige financiële sturingsmiddelen herstel tot aan het niveau van het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijnen niet mogelijk is. Vermindering van aanspraken zal dan in principe gespreid over de duur van het herstelplan plaatsvinden (tijdsevenredig). Alleen de korting in het eerste jaar zal onvoorwaardelijk worden toegepast. Eventuele kortingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in dat jaar op te stellen herstelplan.
- Daarnaast zal een (onvoorwaardelijke) korting op de pensioenaanspraken en –rechten worden doorgevoerd als de beleidsdekkingsgraad op enig jaareinde en vervolgens vanaf (en met inbegrip van) dit startpunt zes maal jaarlijks opeenvolgend lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en ook de actuele dekkingsgraad bij de laatste vaststelling lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.

In beginsel wordt de korting uitgesmeerd over de maximaal mogelijke termijn, waarbij de korting elk jaar gelijk is. Op basis van kosten- en communicatieoverwegingen zal worden bezien of het beter is om een kortere kortingsperiode te kiezen, dan wel de korting in één keer toe te passen.

Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en de werkgever(s) schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Een dergelijke vermindering kan op zijn vroegst 3 maanden nadat de pensioengerechtigden hierover zijn geïnformeerd en 1 maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, werkgevers en toezichthouder hierover zijn geïnformeerd, worden gerealiseerd.

Bij de definitieve besluitvorming zal altijd evenwichtige belangenbehartiging in acht worden genomen. Dit kan er toe leiden dat in bepaalde omstandigheden van bovenstaande basis (onderbouwd) wordt afgeweken. De financiële sturingsmiddelen die het pensioenfonds kan toepassen om kortingsmaatregelen te voorkomen staan beschreven in het crisisplan.

Herstel van gekorte aanspraken en gemiste toeslagverlening

Wanneer in één of meerdere jaren er geen of geen volledige toeslag is toegekend, zal het bestuur bezien of, en zo ja in welke mate, er een additionele toeslag (een zogenoemde inhaaltoeslag) wordt toegekend ten einde geheel of gedeeltelijk tegemoet te komen aan de gevolgen van het in eerdere jaren niet (volledig) hebben kunnen toekennen van een toeslag.

Inhaaltoeslagen kunnen worden toegekend wanneer het fonds beschikt over voldoende vermogen om in de toekomst de volledige toeslag te blijven verlenen. Het in het betreffende jaar voor inhaaltoeslagen beschikbare vermogen wordt in dat jaar voor hoogstens 20% aangewend voor het verlenen van een inhaaltoeslag.

Het bestuur van het fonds heeft besloten om herstel van kortingen prioriteit te geven boven het inhalen van indexaties, omdat dit het meest aansluit op de doelstelling om de nominale pensioenen te waarborgen.

Voor het herstel van kortingen en het verlenen van inhaalindexatie hanteert het fonds verder de volgende voorwaarden:

- Voor het herstel van kortingen wordt geen beperkende periode ingesteld. Inhaalindexatie is vervolgens alleen mogelijk wanneer alle kortingen uit het verleden volledig zijn hersteld.
- Inhaalindexatie kan plaatsvinden vanaf 1 januari 2015, de datum van invoering van het FTK.
- Er wordt niet meer inhaalindexatie toegekend dan er in het verleden is misgelopen.
- Inhaalindexatie vindt plaats volgens de zogenoemde pro rata methode waarbij de beschikbare inhaalruimte evenredig wordt verdeeld over alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
- De periode waarover gemiste indexaties kunnen worden ingehaald is voorlopig beperkt op 10 jaar.

Bijlage C – Waarderingsmethode en grondslagen

In deze bijlage worden de waarderingsmethode en actuariële grondslagen nader toegelicht.

C1. Technische voorziening

De pensioenaanspraken zijn verzekerd in eigen beheer. De technische voorziening (TV) bestaat uit de volgende elementen:

- voor de actieve deelnemers, de actuariële contante waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken, inclusief de tot de balansdatum toegekende toeslagen.
- voor niet-actieve deelnemers, de actuariële contante waarde van de verzekerde pensioenrechten, inclusief de tot de balansdatum toegekende toeslagen.
- voor arbeidsongeschikte deelnemers, de actuariële contante waarde van de verzekerde pensioenen, inclusief het premievrijgestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw. Het betreft hierbij de contante waarde van de toekomstige – tot en met de pensioendatum – op te bouwen pensioenaanspraken, waarbij de kans op revalidering buiten beschouwing is gelaten. Conform het pensioenreglement wordt gedurende de premievrije voortzetting van pensioenopbouw het pensioengevend salaris van arbeidsongeschikte deelnemers jaarlijks per 1 januari verhoogd met de algemene loonstijging(en). Voor deze (onvoorwaardelijke) toekomstige verhoging van het pensioengevend salaris wordt in de TV gereserveerd.
- voor deelnemers die op de balansdatum ziek zijn, wordt een TV aangehouden ter financiering van eventuele toekomstige premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (IBNR-voorziening). De hoogte van deze voorziening bedraagt de in de kostendekkende premie begrepen risicopremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid over de afgelopen twee jaren.

De financiering van de reguliere opbouw van aanspraken op pensioen krachtens de pensioenregeling vindt evenredig in de tijd plaats, met onmiddellijke affinanciering van de aanspraken die uit hoofde van toegekende verhogingen ontstaan.

Indien het bestuur besluit tot toekenning van toeslagverlening over de pensioenaanspraken en rechten per 1 januari van enig jaar, wordt bij de bepaling van de TV per 31 december van het jaar daaraan voorafgaand reeds rekening gehouden met deze toeslagen.

C2. Actuariële grondslagen

De TV wordt vastgesteld op basis van de onderstaande actuariële grondslagen. Deze grondslagen acht het bestuur voldoende prudent.

Indien er besloten wordt om de actuariële grondslagen te wijzigen, naar aanleiding van wetgeving of (intern) onderzoek, dan zal het bestuur deze grondslagen uiterlijk aan het einde van de eerstvolgende maand na het bestuursbesluit in de maanddekkingsgraad verwerken. Indien dit vanwege administratieve redenen niet haalbaar blijkt te zijn, dienen de grondslagen in ieder geval uiterlijk op 31 december van het jaar te zijn verwerkt.

Actuariële grondslagen

Rente	Conform de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (Ultimate Forward Rate curve).
Sterftetafel	Er wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde Prognosetafel AG2022 van het Koninklijk Actuarieel Genootschap. Er worden geen leeftijdscorrecties toegepast.
Ervaringssterfte	In lijn met de 'Good Practice Gebruik Fondsspecifieke Ervaringssterfte' hanteert het fonds een fondsspecifieke ervaringssterfte, gebaseerd op de kenmerken van de fondspopulatie (inkomensniveau gecombineerd met sector). De ervaringssterfte is vastgesteld conform het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2022. De correctiefactoren worden eens per twee jaar geactualiseerd. De eerstvolgende keer dat de ervaringssterftefactoren geactualiseerd zullen worden is na de publicatie van de nieuwe AG-Prognosetafel in 2024.
Partnerfrequenties	<p>Voor uitgesteld partnerpensioen, behorend bij niet ingegaan ouderdompensioen wordt het systeem van onbepaalde partner gehanteerd, met partnerfrequenties op basis van CBS data 2016. Op de pensioenleeftijd wordt iedereen geacht een partner te hebben en geldt een partnerfrequentie van 100% (in verband met de mogelijkheid tot uitruil op de pensioendatum). Na de pensioendatum wordt gebruik gemaakt van het systeem van bepaalde partner (en neemt de partnerfrequentie af met de sterftekans van de partner).</p> <p>Voor bijzondere partnerpensioenen (uit hoofde van echtscheiding) geldt dat deze niet uitruikbaar zijn. Daarvoor geldt dus geen partnerfrequentie van 100% op de pensioendatum.</p>
Leeftijdsvaststelling	De deelnemer wordt verondersteld te zijn geboren per de eerste dag van de maand waarin de deelnemer is geboren.
Leeftijdsverschil	Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op 3 jaar gesteld (man ouder dan vrouw).
Uitkeringen	Bij de waardering van de aanspraken is uitgegaan van de veronderstelling dat de pensioenuitkeringen continu geschieden.

Opslag toekomstige uitvoeringskosten (kostenvoorziening)	<p>Voor toekomstige uitvoeringskosten wordt een voorziening getroffen ter grootte van 2,8% van de netto TV. Jaarlijks is op deze wijze 2,8% van de uitkeringen beschikbaar voor kosten.</p> <p>De kostenopslag van 2,8% is gebaseerd op de intentie van het bestuur dat in geval de premiestroom zou worden beëindigd de pensioenverplichtingen van het fonds worden overgedragen naar een ander bedrijfstakpensioenfonds of naar een algemeen pensioenfonds (APF), gevolgd door liquidatie van het fonds.</p> <p>Hierbij is rekening gehouden met een overbruggingsperiode van één jaar voor de uitvoering van de collectieve waardeoverdracht en de liquidatie.</p> <p>De kostenvoorziening is ook toereikend uitgaande van 'going concern', aangezien het resterende deel van de uitvoeringskosten wordt gefinancierd uit de (opslag in de) ontvangen pensioenpremie.</p>
Wezenpensioen	<p>De opslag voor toekomstige uitvoeringskosten wordt eens in de vier jaar getoetst. De laatste toetsing heeft (versneld) plaatsgevonden in 2023. De eerstvolgende toetsing vindt plaats in 2024.</p> <p>De voorziening pensioenverplichtingen bevat geen opslag voor wezenpensioen. Wel wordt voor actieve deelnemers in de kostendeckende premie een opslag over de pensioengrondslagsom van 0,1% toegepast, ter dekking van nog niet ingegaan wezenpensioen (risicobasis). De aanspraak op niet ingegaan wezenpensioen vervalt volledig bij beëindiging van de deelneming.</p>
Voorziening niet-opgevraagde pensioenen	<p>Voor de niet-opgevraagde pensioenen wordt een voorziening aangehouden ter grootte van 40% van de totale reservering. De totale reservering is hierbij gelijk aan de som van de gemiste uitkeringen over het verleden en de contante waarde van de nog te verwachten uitkeringen.</p>
Voorziening premievrijgestelde toekomstige opbouw arbeidsongeschikte deelnemers	<p>Voor arbeidsongeschikte deelnemers wordt rekening gehouden met een voorziening voor het premievrijgestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw. In deze voorziening wordt rekening gehouden met een onvoorwaardelijke stijging van de pensioengrondslag van arbeidsongeschikte deelnemers ter grootte van 2,3% per jaar.</p>

Het premievrijgestelde deel van de toekomstige pensioenopbouw wordt gebaseerd op een opbouwpercentage van 1,60%.

C2. Flexibiliseringsfactoren

De pensioenregeling kent een aantal flexibiliseringsmogelijkheden zoals vervroeging/uitstel, uitruil van ouderdomspensioen naar partnerpensioen en vice versa, en hoog/laag-constructies. Dergelijke omzettingen dienen te geschieden op basis van sekseneutrale factoren. De factoren zijn gebaseerd op de actuariële fondsgrondslagen zoals opgenomen in paragraaf C1, waarbij:

- voor de flexibiliseringsfactoren voor enig jaar wordt uitgegaan van de door DNB gepubliceerde rentermijnstructuur per 30 november van het voorgaande jaar;
- het startjaar van de Prognose tafel gelijk is aan het berekeningsjaar waar de factoren betrekking op hebben;
- voor factoren die betrekking hebben op uitruil van ouderdomspensioen naar partnerpensioen (voor alle leeftijden) wordt uitgegaan van het bepaalde partnersysteem;
- de seksneutraliteit wordt vastgesteld op basis van de gemiddelde verdeling tussen mannen en vrouwen in de TV (van het ouderdomspensioen) voor niet gepensioneerde deelnemers die binnen 10 jaar de pensioenrichtleeftijd bereiken.

De flexibiliseringsfactoren worden in beginsel jaarlijks gewijzigd, in het vierde kwartaal. In geval van een wijziging van de gemiddelde rente gedurende de geldigheidsduur van de factoren van meer dan 0,5%-punt of indien uitzonderlijke marktomstandigheden, de samenstelling van het deelnemersbestand en/of de actuariële grondslagen van het fonds daartoe aanleiding geeft/geven, is het bestuur bevoegd de factoren tussentijds te wijzigen.

C3. Berekeningswijze van het VEV

Voor de vaststelling van dit vereist eigen vermogen wordt uitgegaan van het standaardmodel van DNB. Het uitgangspunt is dat met het standaardmodel van DNB het risicoprofiel van het fonds adequaat wordt weerspiegeld.

Beoogde omvang van het eigen vermogen

Het fonds stelt vooraf de beoogde minimale omvang van het eigen vermogen vast, die nodig wordt geacht om de solvabiliteit van het pensioenfonds op langere termijn te waarborgen. De beoogde minimale omvang van het eigen vermogen en de solvabiliteitsopslag in de kostendekkende premie worden vastgesteld op basis van het vereiste eigen vermogen onder het FTK volgens het standaardmodel van DNB.

Voor zijn rapportage in de verslagstaten voor DNB toetst de certificerend actuaire van het fonds achteraf of het door hem bepaalde vereiste vermogen en de voorziening pensioenverplichtingen afgedekt worden door het aanwezige pensioenvermogen. De certificerend actuaire stelt het benodigde vereiste vermogen vast op basis van de richtlijnen van de toezichthouder volgens het FTK en de daarvan afgeleide richtlijnen binnen zijn organisatie, eveneens gebaseerd op het

risicoprofiel van het belegde vermogen. Zijn methodiek houdt ook rekening met de ontwikkelingen op de financiële markten.

Het bestuur besteedt aandacht aan de rapportage in het kader van het FTK. Een verschil tussen het vastgestelde minimaal beoogde eigen vermogen en het door de certificerend actuaaris conform bovenstaande vastgestelde vereiste vermogen wordt geëvalueerd.

Onder de gestandaardiseerde methode van het FTK dient een vereist eigen vermogen te worden bepaald aan de hand van een solvabiliteitstoets die bestaat uit tien afzonderlijke risico-effecten. Deze betreffen:

1. Renterisico (inclusief inflatierisico);
2. Zakelijke waarden risico;
3. Valutarisico;
4. Commodities risico;
5. Kredietrisico;
6. Verzekeringstechnisch risico;
7. Liquiditeitsrisico;
8. Concentratierisico;
9. Operationeel risico;
10. Actief beheer risico.

Alle tien effecten hebben een bepaalde gewenste solvabiliteit tot gevolg (deze worden per risico aangeduid met S_1 tot en met S_{10}). Vervolgens worden deze afzonderlijke effecten opgeteld middels de zogenaamde wortelformule (zie onderstaand) om te komen tot het vereist eigen vermogen.

Onderstaand wordt eerst ingegaan op de afzonderlijke risico's. Daarna wordt het totaal vereist eigen vermogen bepaald.

Renterisico (S_1)

Het renterisico wordt bepaald door een bepaalde rentedaling en –stijging door te rekenen op alle rentegevoelige balansposten. Dit betreft dan vooral de VPV en de vastrentende waarden portefeuille. De omvang van het risico van rentewijzigingen is door DNB voorgeschreven middels een tabel.

Zakelijke waarden risico (S_2)

Voor zakelijke waarden dient uitgegaan te worden van een bepaalde procentuele waardedaling:

- 30% voor aandelen in ontwikkelde markten en beursgenoteerd vastgoed;
- 40% voor aandelen in opkomende markten;
- 40% voor beleggingen in niet-beursgenoteerde aandelen;
- 15% voor beleggingen in niet-beursgenoteerd onroerend goed waarbij de waarde van de beleggingen wordt aangepast voor financiering met vreemd vermogen.

Voor het feitelijk vereist eigen vermogen wordt de waardedaling als volgt bepaald:

$$\text{Feitelijke allocatie (€)} \times \text{voorgeschreven schok}$$

Voor het strategisch vereist eigen vermogen wordt de waardedaling als volgt bepaald:

Totaal vermogen x strategische allocatie (%) x voorgeschreven schok

Valutarisico (S₃)

Voor het valutarisico dient een buffer van 20% aangehouden te worden voor beleggingen in ontwikkelde markten in andere valuta (niet zijnde euro) en 35% voor valutarisico in emerging markts.

Commodities (S₄)

Voor beleggingen in grondstoffen dient een waardedaling van 35% opgevangen te worden.

Kredietrisico (S₅)

Het kredietrisico wordt vastgesteld aan de hand van een stijging van de rentemarge voor het kredietrisico van het fonds, afhankelijk van een ratingklasse:

- 0,60%-punt voor beleggingen met rating AAA, met uitzondering van Europese staatsobligaties,
- 0,80%-punt voor beleggingen met rating AA;
- 1,30%-punt voor beleggingen met rating A;
- 1,80%-punt voor beleggingen met rating BBB; en
- 5,30%-punt voor beleggingen met BB en lager, als ook beleggingen zonder rating.

Verzekeringstechnisch risico (S₆)

Voor verzekeringstechnische risico's dient een kapitaal aangehouden te worden, dat afgeleid wordt uit een voorgeschreven formule:

$$S_6 = \text{Procesrisico} + \sqrt{(\text{TSO}^2 + \text{NSA}^2)}$$

Waarbij het volgende geldt:

Procesrisico gelijk is aan $(c_1/\sqrt{n} + c_2/n) \times \text{VPV}$

- c_1 en c_2 worden afgelezen uit tabellen die onderscheid maken naar leeftijdscohorten en pensioensoorten
- n is het aantal deelnemers (deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden)

TSO en NSA

- de basispercentages voor de TSO (toekomstige sterftetrendonzekerheid) en de NSA (negatief stochastische afwijking) worden afgelezen uit tabellen die onderscheid maken naar leeftijdscohorten en pensioensoorten
- het NSA-percentage gedeeld door \sqrt{n} en het TSO-percentage worden vermenigvuldigd met de VPV

Liquiditeitsrisico (S₇)

Liquiditeitsrisico is het risico dat het pensioenfonds in tijden van stress niet over voldoende financiële middelen beschikt om te voldoen aan de betalingsverplichtingen (onder andere de pensioenuitkeringen en de onderpandverplichting bij derivaten). In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor liquiditeitsrisico (S₇) gelijkgesteld aan 0% omdat wordt aangenomen dat een pensioenfonds het risicobeheer van het liquiditeitsrisico zodanig op orde heeft dat het liquiditeitsrisico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Concentratierisico (S₈)

Concentratierisico treedt op als een adequate spreiding van de activa ontbreekt. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor concentratierisico (S₈) gelijkgesteld aan 0% omdat wordt aangenomen dat een pensioenfonds een zodanig gespreide portefeuille aanhoudt dat het concentratierisico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Operationeel risico (S₉)

Operationeel risico treedt op door falen of tekortschieten van interne processen, menselijke en technische tekortkomingen, en onverwachte externe gebeurtenissen. In het standaardmodel is de gevoeligheid van het eigen vermogen voor operationeel risico (S₉) gelijkgesteld aan 0% omdat wordt aangenomen dat een pensioenfonds het operationeel risico zodanig beheerst dat het operationeel risico niet materieel is voor de vaststelling van het vereist eigen vermogen.

Actief beheer risico (S₁₀)

Het risicoscenario voor actief beheer is alleen op het aandelenrisico van toepassing.

Het actief beheerrisico wordt bepaald aan de hand van de volgende formule:

$$S_{10} = \sum \text{Marktwaarde} * (1,96 * TE + TER)$$

Hierbij is TE de (geannualiseerde) tracking error. De TE_i wordt berekend ten opzichte van de betreffende benchmark. De TER is de total expense ratio. Hiermee worden de kosten bedoeld die gemaakt worden voor het uitvoeren van het actieve beheer. Indien de TE kleiner is dan 1%, mag de S₁₀ buiten beschouwing worden gelaten.

Het totale vereiste eigen vermogen wordt niet bepaald door optelling van de afzonderlijke solvabiliteitsmarges, maar door middel van een voorgeschreven wortelformule:

$$VEV = \sqrt{S_1^2 + S_2^2 + 2 \cdot p \cdot S_1 \cdot S_2 + S_3^2 + S_4^2 + S_5^2 + 2 \cdot p \cdot S_1 \cdot S_5 + 2 \cdot 0,5 \cdot S_2 \cdot S_5 + S_6^2 + S_7^2 + S_8^2 + S_9^2 + S_{10}^2}$$

In deze formule is p gelijk aan 0,40 indien voor S₁ wordt uitgegaan van een rentedaling en is p nihil indien S₁ is gebaseerd op een rentestijging.

Bij de bepaling van het totale vereiste eigen vermogen moet worden opgemerkt dat een aantal van de afzonderlijke solvabiliteitsmarges afhankelijk zijn van de actuele dekkingsgraad. Zo zijn de marges voor de beleggingsrisico's afhankelijk van de omvang van de belegde middelen. Daarom wordt met een recursief proces een dekkingsgraad gezocht waarbij een evenwichtssituatie ontstaat. Bij deze dekkingsgraad is de kans om binnen één jaar onder een dekkingsgraad van 100% te komen dan exact 2,5%. Deze evenwichtssituatie is het uitgangspunt voor het lange termijn beleid.

C4. Tabel partnerfrequenties

In onderstaande tabel zijn de partnerfrequenties weergegeven op basis van CBS data 2016. De partnerfrequentie op leeftijd 68 is gelijk aan 100% in verband met de mogelijkheid tot uitruil op pensioendatum.

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Leeftijd	Mannen	Vrouwen
21	6%	15%	45	76%	77%
22	10%	22%	46	76%	77%
23	15%	31%	47	76%	76%
24	22%	39%	48	76%	76%
25	29%	46%	49	76%	76%
26	36%	53%	50	76%	76%
27	43%	58%	51	77%	76%
28	49%	63%	52	77%	76%
29	54%	66%	53	77%	76%
30	58%	69%	54	77%	76%
31	62%	71%	55	77%	76%
32	64%	73%	56	77%	76%
33	66%	74%	57	78%	76%
34	69%	76%	58	78%	76%
35	70%	77%	59	79%	76%
36	71%	77%	60	79%	76%
37	72%	78%	61	80%	75%
38	73%	78%	62	80%	75%
39	74%	78%	63	81%	75%
40	74%	78%	64	81%	74%
41	75%	78%	65	81%	73%
42	75%	77%	66	82%	73%
43	75%	77%	67	82%	72%
44	76%	77%	68	82%/100%	72%/100%

C5. Tabellen Fondsspecifieke correctiefactoren (ervaringssterfte)

In onderstaande tabellen zijn de fondsspecifieke correctiefactoren (ervaringssterfte) weergegeven op basis van het Willis Towers Watson Ervaringssterftemodel 2022, voor zowel hoofdverzekerden als medeverzekerden.

Correctiefactoren hoofdverzekerden

Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw
t/m 18	0,158	0,370	37	0,465	0,586	56	0,754	0,639	75	0,991	1,019	94	1,004	0,993
19	0,158	0,373	38	0,489	0,589	57	0,766	0,658	76	0,992	1,017	95	1,003	0,994
20	0,159	0,376	39	0,512	0,590	58	0,778	0,680	77	0,993	1,015	96	1,002	0,995
21	0,159	0,381	40	0,534	0,589	59	0,792	0,703	78	0,995	1,013	97	1,002	0,996
22	0,161	0,387	41	0,555	0,586	60	0,806	0,730	79	0,997	1,010	98	1,001	0,998
23	0,165	0,395	42	0,576	0,582	61	0,822	0,760	80	0,999	1,007	99	1,001	0,999
24	0,171	0,402	43	0,595	0,578	62	0,839	0,794	81	1,000	1,004	100	1,000	1,000
25	0,181	0,412	44	0,612	0,575	63	0,859	0,830	82	1,002	1,001	101	1,000	1,000
26	0,194	0,424	45	0,628	0,572	64	0,880	0,868	83	1,003	0,998	102	1,000	1,000
27	0,212	0,437	46	0,642	0,571	65	0,902	0,903	84	1,004	0,995	103	1,000	1,000
28	0,233	0,452	47	0,655	0,570	66	0,923	0,936	85	1,005	0,993	104	1,000	1,000
29	0,257	0,470	48	0,668	0,570	67	0,943	0,963	86	1,005	0,990	105	1,000	1,000
30	0,283	0,488	49	0,679	0,572	68	0,960	0,985	87	1,006	0,989	106	1,000	1,000
31	0,310	0,508	50	0,690	0,575	69	0,972	1,001	88	1,006	0,988	107	1,000	1,000
32	0,337	0,527	51	0,701	0,580	70	0,981	1,012	89	1,006	0,988	108	1,000	1,000
33	0,364	0,544	52	0,712	0,587	71	0,986	1,018	90	1,006	0,988	109	1,000	1,000
34	0,390	0,559	53	0,722	0,596	72	0,988	1,021	91	1,005	0,989	110	1,000	1,000
35	0,416	0,571	54	0,732	0,608	73	0,989	1,022	92	1,005	0,990	111	1,000	1,000
36	0,441	0,580	55	0,743	0,622	74	0,990	1,021	93	1,004	0,992	112	1,000	1,000

Correctiefactoren medeverzekerden

Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw	Leeftijd	Man	Vrouw
t/m 18	0,724	0,930	37	0,717	0,918	56	0,808	0,952	75	0,881	0,932	94	0,948	0,960
19	0,724	0,931	38	0,725	0,923	57	0,813	0,952	76	0,881	0,930	95	0,957	0,967
20	0,724	0,931	39	0,735	0,927	58	0,819	0,951	77	0,882	0,927	96	0,965	0,973
21	0,724	0,928	40	0,744	0,931	59	0,825	0,951	78	0,883	0,925	97	0,974	0,980
22	0,724	0,923	41	0,752	0,934	60	0,831	0,951	79	0,883	0,923	98	0,983	0,987
23	0,724	0,915	42	0,760	0,937	61	0,837	0,950	80	0,884	0,921	99	0,991	0,993
24	0,723	0,905	43	0,766	0,940	62	0,844	0,950	81	0,885	0,919	100	1,000	1,000
25	0,721	0,895	44	0,771	0,942	63	0,850	0,950	82	0,886	0,918	101	1,000	1,000
26	0,718	0,887	45	0,774	0,945	64	0,855	0,949	83	0,886	0,917	102	1,000	1,000
27	0,714	0,882	46	0,777	0,947	65	0,860	0,949	84	0,887	0,917	103	1,000	1,000
28	0,710	0,880	47	0,779	0,949	66	0,864	0,948	85	0,888	0,917	104	1,000	1,000
29	0,705	0,880	48	0,782	0,950	67	0,867	0,947	86	0,891	0,918	105	1,000	1,000
30	0,701	0,882	49	0,784	0,951	68	0,871	0,946	87	0,894	0,921	106	1,000	1,000
31	0,698	0,886	50	0,786	0,952	69	0,873	0,944	88	0,899	0,924	107	1,000	1,000
32	0,696	0,890	51	0,789	0,953	70	0,875	0,943	89	0,906	0,928	108	1,000	1,000
33	0,696	0,896	52	0,792	0,953	71	0,877	0,941	90	0,913	0,934	109	1,000	1,000
34	0,698	0,901	53	0,796	0,953	72	0,878	0,939	91	0,922	0,940	110	1,000	1,000
35	0,703	0,907	54	0,799	0,953	73	0,879	0,937	92	0,931	0,947	111	1,000	1,000
36	0,709	0,913	55	0,803	0,953	74	0,880	0,934	93	0,939	0,953	112	1,000	1,000

C6. Voorziening dubieuze debiteuren

Het fonds houdt een voorziening dubieuze debiteuren aan. Deze voorziening wordt samengesteld aan de hand van de openstaande facturen en status van de debiteuren. Afhankelijk van de status van de debiteur wordt het openstaande bedrag geheel of gedeeltelijk opgenomen in de voorziening dubieuze debiteuren. In onderstaande tabel is per status aangegeven welk percentage van het openstaande bedrag wordt opgenomen in de voorziening.

Percentage opname in de voorziening dubieuze debiteuren per status

Status	%
Ambtshalve nota's	100,0
Betalingsregeling	5,0
Blokkade	95,0
Curator definitief	100,0
Curator voorlopig	100,0
Dagvaarding	15,0
Deurwaarder	5,0
Faillissement	100,0
Juridische zaken	15,0
Voorstel betalingsregeling	5,0
Voorstel juridische zaken	15,0
Wettelijke aanmaning	5,0

Bijlage D – Documentenregister

Overzicht Beleidsdocumenten (fondsdocumenten) per beleidsterrein, verantwoordelijke commissie en laatste vaststellingsdatum. De documenten met een* zijn als bijlage bij de ABTN gevoegd. De documenten met** zijn terug te vinden op de website van het fonds.

Document	Verantwoordelijke commissie	Laatste vaststellingsdatum	
ABTN (<i>muv algemeen en financieel crisisplan</i>)	DB	7-3-2024	_**
Algemeen crisisplan (inclusief financieel crisisplan) (D1)	BMC en P&CC	15-12-2022	*/**
Beleggingsbeginselen (verklaring)(bijlage D2)	BMC	16-12-2021	*/**
Beleid bij toe- en uittrekking, CWO, in- en uitlooprisico en VTN (D3)	AIC	7-3-2024	*
Fondsspecifieke correctiefactoren (ervaringssterfte) (bijlage C5)	BMC	7-3-2024	*
Berekening VEV	BMC	7-3-2024	*
Onderbouwing prudent person regel (D6)	BMC	18-1-2024	*
Premie- en toeslagenbeleid (bijlage B)	BMC	7-3-2024	*
Procesbeschrijving vaststelling (beleids) dekkingsgraad (D4)	BMC	15-12-2022	*
Uitvoeringsreglement (D5)	AIC	11-12-2023	*/**
Waarderingsmethode en grondslagen (bijlage C)	Bestuur /BMC	15-12-2022	*

Algemeen crisisplan Bpf Foodservice

1.1 Inleiding

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen (hierna: Bpf Foodservice) heeft, als onderdeel van de beschrijving van de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem, in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) van het fonds een crisisplan opgenomen. In het crisisplan maakt het bestuur vooraf, duidelijk hoe het om zal gaan met mogelijke situaties die het realiseren van de primaire doelstelling van het pensioenfonds in gevaar (zouden kunnen) brengen.

Onderdeel van het crisisplan is een financieel crisisplan. De verplichting hiervoor is wettelijk verankerd in artikel 145 van de Pensioenwet. Het financieel crisisplan is een beschrijving van maatregelen die het fonds op korte termijn zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich bevindt onder of zeer snel beweegt richting kritieke waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

1.2 Doelstelling pensioenfonds

Het primaire doel van het pensioenfonds, in het kader van dit crisisplan, is het waarborgen van de continuïteit gericht op het:

- instandhouden van de bestuurlijke en operationele activiteiten, waaronder het;
- voortzetten van lopende uitkeringen, incl. starten en stoppen van uitkeringen, en;
- instandhouden van de financiële opzet met als (minimale) primaire doel het in standhouden van de nominale pensioenaanspraken.

Daarnaast heeft het pensioenfonds de ambitie om de pensioenaanspraken van zowel de actieven als de inactieven jaarlijks aan te passen aan de prijsontwikkeling. Dit is het secundaire doel van het pensioenfonds. (zie onderdeel C)

Het crisisplan richt zich op de wijze waarop het pensioenfonds haar primaire doelstelling kan nakomen.

1.3 Inwerkingtreding crisisplan

Het crisisplan treedt in werking indien en zodra één of meerdere signaalwaardes buiten de door het bestuur vastgestelde risicobereidheidsgrenzen geraakt zijn of op (zeer) korte termijn dreigen te raken, dan wel als het bestuur hiertoe besluit.

1.4 Middelen en inzet

Het pensioenfonds kent een aantal middelen die het ten tijde van een crisis in kan zetten:

- I. De noodprocedure
- II. Het crisisteam
- III. Het financieel crisisplan

1.4.1 De noodprocedure

De Code Pensioenfondsen (norm 4) schrijft voor dat pensioenfondsen een noodprocedure voor spoedeisende situaties formuleren.

De noodprocedure is een procedure die ingezet kan worden in spoedeisende situaties waarover uiterlijk binnen 48 uur een besluit of actie op dient te zijn genomen. De noodprocedure is verder uitgewerkt in Deel A: Noodprocedure bij spoedeisende situaties.

1.4.2 Het crisisteam

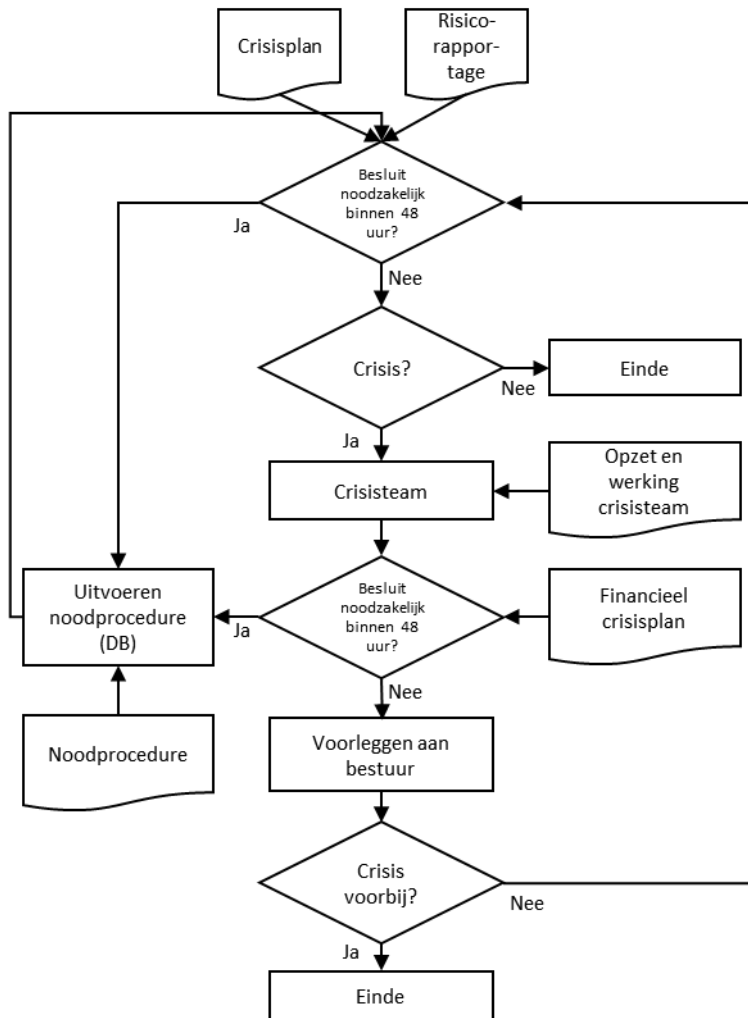
Op het moment dat de primaire doelstelling van het pensioenfonds in gevaar dreigt te komen, maar de noodprocedure hoeft niet ingeroepen te worden of de spoedeisende besluiten conform de noodprocedure, zijn genomen, kan het bestuur er toe overgaan een crisisteam in te stellen. Opzet en werking van het crisisteam zijn beschreven in Deel B: Opzet en werking crisisteam.

1.4.3 Het financieel crisisplan

Het financieel crisisplan geeft richting indien en zodra het fonds in een financiële crisis dreigt te raken of is geraakt. Het financieel crisisplan kan zowel gebruikt worden tijdens de noodprocedure (alhoewel het nemen van de in het financieel crisisplan beschreven maatregelen meestal meer dan 48 uur in beslag nemen), als in het crisisteam, als door het bestuur. Het financieel crisisplan is beschreven in Deel C: Financieel crisisplan.

1.5 Stroomschema crisisplan

Besluitvormingsproces ten tijde van crisis

1.6 Jaarlijkse toetsing actualiteit crisisplan

Het crisisplan maakt onderdeel uit van de ABTN. Het bestuur toetst eenmaal per jaar, bij de jaarlijkse actualisering van de ABTN, of het crisisplan nog voldoende actueel is. Daarnaast kan het bestuur het crisisplan gedurende het jaar aanpassen.

Bedrijfstakpensioenfonds Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen

KvK 41151419

www.bpffoodservice.nl

AZL N.V. verzorgt de administratie:

Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen

T 088 - 116 2000

E info@bpffoodservice.nl

1.7 Vaststelling

Het algemeen crisisplan is in werking getreden per 10 maart 2016 en laatstelijk gewijzigd per

Aldus vastgesteld door het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Foodservice & Groothandel in Levensmiddelen te Utrecht, d.d.16 december 2021.

.....
N. Passchier
Werknemersvoorzitter

.....
G. Flaming
Plv. Werkgeversvoorzitter

Deel A: Noodprocedure bij spoedeisende situaties

1.1 Spoedeisende situaties

Het bestuur is van mening dat spoedeisende situaties al dan niet als zwaarwegend kunnen worden ingeschaald.

1.1 Definitie

Spoedeisende situaties zijn door het bestuur gedefinieerd als zaken waarover uiterlijk binnen 48 uur een besluit of actie op dient te zijn genomen.

1.2 Procedure

Daarbij is het bestuur van mening dat spoedeisende situaties in principe door het dagelijks bestuur dienen te worden afgehandeld. Zij zullen in gezamenlijk overleg, dan wel via telefonisch of e-mail contact, besluiten nemen om tot afhandeling van de spoedeisende situatie te komen. Direct na de afhandeling van de situatie zal het dagelijks bestuur de overige bestuurders informeren over de ontstane situatie en de wijze waarop deze is afgehandeld. Dit geschiedt bij voorkeur per e-mail, waarna de andere bestuurders per e-mail of telefonisch om nadere informatie kunnen vragen. De afhandeling van een spoedeisende situatie wordt in de eerstvolgende bestuursvergadering ook besproken, zodat de besluitvorming kan worden gedocumenteerd en de werkwijze kan worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Besluiten die op grond van deze procedure worden genomen hebben een voorlopig karakter tot het moment dat deze door het bestuur formeel zijn bekrachtigd.

Indien een spoedeisende situatie niet door het dagelijks bestuur kan worden afgehandeld omdat één of beide leden van het dagelijks bestuur niet beschikbaar zijn, zullen één of twee plaatsvervangers in de zin van de statuten bij de afhandeling betrokken worden. De werkwijze ná afhandeling van de situatie is vervolgens gelijk aan de hiervoor beschreven werkwijze.

1.3 Mogelijke situaties

Voor wat betreft spoedeisende situaties is onderstaand een (niet limitatieve) opsomming van mogelijke situaties opgenomen.

Financiële crisis

Naar aanleiding van eigen waarnemingen met betrekking tot de ontwikkelingen op de financiële markten of op grond van signalen van andere bestuurders, de beleggingsadviseur, de custodian of de vermogensbeheerder zoekt het dagelijks bestuur contact met de beleggingscommissie. Bij voorkeur wordt de gehele beleggingscommissie bij deze situatie betrokken, als dat niet mogelijk blijkt kan het dagelijks bestuur ook zelfstandig handelen.

In overleg met de vermogensbeheerder wordt de situatie voor het pensioenfonds beoordeeld en wordt bekeken of en zo ja welke besluiten door het dagelijks bestuur en de leden van de beleggingscommissie dienen te worden genomen. Indien de tijd het toelaat worden ook de overige bestuurders in de besluitvorming betrokken. Een en ander geschiedt bij voorkeur door communicatie via e-mail, zodat een en ander gedocumenteerd wordt. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor deze communicatie.

Liquiditeitsproblemen

Liquiditeitsproblemen worden hier gezien als het ontoereikend zijn van de liquide middelen (en eventuele kredietlijnen) om de uitbetaling van de pensioenen en de betaling van facturen te kunnen verrichten.

Ontoereikende verhandelbaarheid beleggingen

Een van de oorzaken voor een dergelijk liquiditeitsprobleem zou kunnen zijn gelegen in een ontoereikende liquiditeit (verhandelbaarheid) van de beleggingen van het pensioenfonds. In dat geval wordt naar de hiervoor beschreven werkwijze bij een financiële crisis verwezen.

Liquiditeitstekort als gevolg van procedure premie-afroaming

In het geval dat sprake is van een tekort op de rekeningen van Bpf Foodservice die ontstaat als gevolg van een 'hiaat' in de procedure premie-afroaming wordt verwezen naar de procedure 'Financiële stromen en procuratie Bpf Foodservice, onderdeel 4 procedure liquiditeitstekort' die is opgenomen in bijlage 3 van de ABTN.

Coördinatie en communicatie

In een situatie waarbij er onvoldoende liquide middelen zijn om de pensioenen uit te betalen en facturen te betalen, zal het dagelijks bestuur het eerste aanspreekpunt zijn om, in samenspraak met de pensioenuitvoeringsorganisatie, oplossingen te zoeken om een dergelijke spoedeisende situatie op te lossen.

Als de liquiditeitsproblemen tot gevolg hebben dat de pensioenuitkeringen meer dan 5 werkdagen vertraagd raken, worden de pensioengerechtigden via een spoedmailing van het pensioenfonds hierover geïnformeerd. Het dagelijks bestuur zoekt tevens zo spoedig mogelijk contact met de bestuurder die namens de pensioengerechtigden in het bestuur zit en betreft deze bij de besluitvorming rondom deze situatie.

Als de liquiditeitsproblemen tot gevolg hebben dat de betaling van facturen meer dan 5 werkdagen na de vervaldatum vertraagd raken, worden de dienstverleners per e-mail door het pensioenfonds hierover geïnformeerd. Het dagelijks bestuur zoekt tevens zo spoedig mogelijk contact met de voorzitter van de commissie uitbesteding en risicomanagement en betreft deze bij de besluitvorming rondom deze situatie.

Indien de tijd het toelaat worden de overige bestuurders uiteraard ook in de besluitvorming betrokken. Een en ander geschiedt bij voorkeur door communicatie via e-mail, zodat een en ander gedocumenteerd wordt. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor deze communicatie.

Plotseling overlijden van meerdere bestuurders

Bij het plotseling wegvallen van meerdere bestuurders, zullen de overige bestuurders zich op zo kort mogelijke termijn door middel van een (telefonische) vergadering beraden over de ontstane situatie. Voor zover mogelijk ligt het initiatief voor een dergelijke vergadering bij de leden van het dagelijks bestuur.

In de betreffende vergadering zal worden bekeken in hoeverre het besluitvormingsproces ontwricht is geraakt, welke bestuurlijke lacunes er zijn ontstaan en welke acties in gang

moeten worden gezet om het pensioenfonds bestuurbaar te houden.

De Nederlandsche Bank, als toezichthouder op het fonds, zal zo kort mogelijk na het ontstaan van deze situatie worden geïnformeerd en ook in kennis worden gesteld van de bevindingen en besluiten uit de genoemde vergadering.

(Natuur)ramp

Indien zich een (natuur)ramp voordoet, waarbij het vermoeden bestaat dat daar ook deelnemers van Bpf Foodservice slachtoffer van zijn geworden, zal het dagelijks bestuur contact opnemen met de pensioenuitvoeringsorganisatie en in gezamenlijk overleg bezien welke acties noodzakelijk zijn. Het dagelijks bestuur zal de overige bestuurders informeren over de afspraken die gemaakt zijn.

In geval van besluiten die moeten worden genomen, worden de overige bestuurders daarbij betrokken mits dit de afhandeling van de situatie niet in ongewenste mate vertraagt. Als de situatie geen vertraging duldt en het dagelijks bestuur besluiten moest nemen zonder dat overleg met de overige bestuurders mogelijk was, worden de overige bestuurders direct na de afhandeling van de situatie door het dagelijks bestuur geïnformeerd over de (afhandeling van de) ontstane situatie. Dit geschiedt bij voorkeur per e-mail, waarna de andere bestuurders per e-mail of telefonisch om nadere informatie kunnen vragen.

Voor zover noodzakelijk worden alle bij het fonds betrokken partijen zoals de toezichthouders (DNB en de AFM) de Raad van Toezicht, het Verantwoordingsorgaan zo spoedig geïnformeerd over de ontstane situatie en de gekozen aanpak.

Deel B: Opzet en werking crisisteam

1.1 Opzet crisisteam

1.1.1 Inwerking treden crisisteam

Het crisisteam wordt ingesteld in die situaties waarbij één van de primaire doelstellingen van het fonds in gevaar dreigt te komen door een dusdanige snelle aaneenschakeling van gebeurtenissen waardoor de risicobereidheidsgrenzen van het fonds op één of meerdere onderwerpen doorbroken zijn of dreigen te raken en wat niet binnen de op dat moment geldende vergaderplanning kan worden opgevangen en/of waarbij een multidisciplinaire aanpak van de gebeurtenissen naar verwachting noodzakelijk is.

Het verzoek tot instelling van een crisisteam kan onder meer worden gedaan door bestuursleden, sleutelfunctiehouders, medewerkers van het pensioenfonds, toezichthouders en functionarissen van uitvoeringspartners. Het verzoek wordt gedaan aan het bestuur, dan wel, indien de noodprocedure van kracht is, aan het dagelijks bestuur. Het bestuur, dan wel dagelijks bestuur, besluit binnen 48 uur na ontvangst van het verzoek over het instellen van een crisisteam en de samenstelling.

Het crisisteam is een tijdelijke werkgroep.

1.1.2 Samenstelling

Het crisisteam bestaat in beginsel uit de volgende functionarissen:

- een lid van het dagelijks bestuur;
- de voorzitters van de AIC, PC, CC en BMC;
- de sleutelfunctiehouder risicobeheer;
- de bestuurssecretaris

Het crisisteam bestaat uit minimaal 3 bestuursleden *en maximaal 5 bestuursleden*. Het bestuur kan besluiten als de situatie hierom vraagt, de samenstelling van het crisisteam wijzigen. Een functionaris kan slechts in één hoedanigheid plaats nemen in het crisisteam. Het bestuur wijst in dat geval andere leden aan. Het crisisteam kan door het bestuur aangevuld worden met functionarissen van buitenaf (adviseurs, externe leden).

1.1.3 Ontbinding van het crisisteam

Het crisisteam wordt ontbonden wanneer de risico's die de primaire doelstellingen van het fonds bedreigen zijn weggenomen of weggevallen, dan wel wanneer de korte termijn-bedreiging een lange termijn-bedreiging is geworden, dan wel de primaire doelstellingen zijn gewijzigd zodanig dat de risico's geen bedreiging meer vormen, dan wel op verzoek van het bestuur, dan wel op eigen verzoek. Het besluit tot ontbinding wordt genomen door het bestuur.

1.2 Werking crisisteam

1.2.1 Frequentie van bijeenkomen

Na de instelling van het crisisteam, komt het crisisteam zo spoedig mogelijk bij elkaar voor de eerste vergadering. Het crisisteam komt in beginsel éénmaal per week bijeen, tenzij het crisisteam hiertoe anders beslist.

1.2.2 Wijze van bijeenkomen

Het crisisteam kan op verschillende wijzen bijeenkomen, afhankelijk van de situatie. In verband met het acute karakter en de hoge frequentie van bijeenkomen, is (video)bellen, indien beschikbaar, in eerste aanleg de voorkeursmethode. Het crisisteam kan anders beslissen.

1.2.3 Voorzitter

In eerste aanleg vervult het lid van het DB de voorzittersrol. Het crisisteam kan anders beslissen.

1.2.4 Plaats in de organisatie

Het crisisteam is in eerste aanleg een tweedelijns werkgroep binnen de "three-lines-of-defense"-opzet. Het bestuur kan anders besluiten.

1.2.5 Mandaten en beslissingsbevoegdheid

Het crisisteam heeft in eerste aanleg geen mandaten en geen beslissingsbevoegdheid. Het bestuur kan anders besluiten. Voor spoedeisende besluiten kan eventueel gebruik gemaakt worden van de noodprocedure (Deel A).

1.2.6 Taken en verantwoordelijkheden

Het crisisteam heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Analyse van de situatie;
- Monitoring van de ontwikkeling van de situatie;
- In kaart brengen van (nieuwe) risico's en bestaan en werking van (nieuwe) beheersmaatregelen;
- Ontwikkelen van scenario's t.a.v. de mogelijke wijze waarop de crisis zich ontwikkelt, incl. risico-analyse en koppelen van bestaande beheersmaatregelen en voorstellen van nieuwe beheersmaatregelen;
- Geven van gevraagde en ongevraagde adviezen aan het bestuur ter behandeling van de crisis;
- Uitzetten van acties naar eerstelijnscommissies en/of het bestuur;
- Vastlegging van en verantwoording afleggen over de onderbouwing voor de afgegeven adviezen.

1.2.7 Vastlegging en verantwoording

Het crisisteam legt minimaal de geformuleerde adviezen, inclusief de onderbouwing, vast. Gedurende het bestaan van het crisisteam rapporteert het crisisteam minstens elke bestuursvergadering en zo nodig frequenter. Het bestuur kan anders beslissen.

Deel C: Financieel crisisplan

1.1 Doel en kader van het financieel crisisplan

1.1.1 Elementen financieel crisisplan

In de Pensioenwet is verankerd dat een pensioenfonds beschikt over een vereist eigen vermogen en een minimaal vereist eigen vermogen. Indien en zolang het pensioenfonds niet voldoet aan de gestelde eisen ten aanzien van het vereist eigen vermogen dient het pensioenfonds jaarlijks een herstelplan op te stellen en in te dienen bij DNB.

Op grond van de beleidsregel moet het financieel crisisplan de volgende elementen bevatten:

- Welke financiële situatie(s) bij het fonds duidt het fonds aan als (een) crisissituatie(s),
- Welke risico's kunnen tot een financiële crisis leiden,
- Bij welke dekkingsgraad kan het fonds zonder korten niet meer herstellen,
- Welke maatregelen staan ter beschikking om de dekkingsgraad te verhogen,
- In welke mate kunnen de maatregelen ingezet worden,
- Wat is het financiële effect van de maatregelen,
- Hoe wordt op evenwichtige wijze rekening gehouden met de belangen van de verschillende belanghebbenden,
- Hoe en wanneer wordt met belanghebbenden gecommuniceerd over het financieel crisisplan,
- Wat is het besluitvormingsproces als het financieel crisisplan moet worden uitgevoerd,
- Op welke wijze wordt het financieel crisisplan op actualiteit getoetst.

In de hoofdstukken 1.3 (deel A) en 1.1.2 tot en met 1.6 (deel C) komen bovenstaande elementen aan de orde.

1.1.2 Financiële crisissituatie

Van een dreigende financiële crisissituatie bij het fonds is sprake als het pensioenfonds in een dekkingstekort terechtkomt. Dit is het geval als het eigen vermogen van het pensioenfonds lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

Er is sprake van een financiële crisis als de dekkingsgraad onder de kritieke ondergrens van de dekkingsgraad terechtkomt. De kritieke ondergrens van de dekkingsgraad is het maximum van:

- De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds nog net in staat is om toe te groeien naar de minimaal vereiste dekkingsgraad, uitgaande van de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen. Deze termijn is afhankelijk van de achterliggende periode waarin het pensioenfonds zich in dekkingstekort bevindt.
- De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds naar verwachting nog net voldoende herstelkracht heeft om toe te groeien naar de vereiste dekkingsgraad in de maximale hersteltermijn van 10 jaar.

Met andere woorden, de kritieke dekkingsgraad is de dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds er zonder korten naar verwachting niet meer uit kan komen zonder maatregelen te treffen die verder gaan dan de maatregelen die vastliggen in het premie-, toeslag- en beleggingsbeleid.

Het financieel crisisplan richt zich dus op een situatie van dekkingstekort. Structurele bewegingen zoals langer leven en daling van de rente maken geen onderdeel uit van dit beleid. Evenmin is een snelle daling van de dekkingsgraad die niet leidt tot een tekortsituatie bij het fonds onderdeel van het beleid.

In de volgende situatie moeten de nominale pensioenen gekort worden:

- De beleidsdekkingsgraad is bij het jaarlijkse vaststellingsmoment zesmaal jaarlijks opeenvolgend lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en ook de actuele dekkingsgraad is op het laatste vaststellingsmoment lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad.
- Het pensioenfonds heeft naar verwachting onvoldoende herstelkracht om binnen de hersteltermijn toe te groeien naar het vereist eigen vermogen. Het pensioenfonds gaat uit van de maximale hersteltermijn van 10 jaar. DNB kan bepalen dat voor het herstelplan een kortere termijn geldt. Jaarlijks wordt het herstelplan geactualiseerd, waarbij weer wordt uitgegaan van de gekozen hersteltermijn.

Het financieel crisisplan beperkt zich dus tot de vraag wat het bestuur gaat doen als de herstelkracht van het huidige beleidskader niet voldoende is.

Beschrijving risico's die tot een financiële crisis kunnen leiden

Het is op voorhand onmogelijk om aan te geven welke specifieke omstandigheden tot een financiële crisis kunnen leiden. De dekkingsgraad kan tot onder de kritieke ondergrens dalen bij (een combinatie van) onderstaande risico's:

- Een waardedaling van de aandelen. Gegeven het conservatieve beleggingsbeleid en het daaruit volgende aandelenbelang van 30% van de portefeuille is dit een beperkt risico voor het pensioenfonds. Binnen de aandelen belegt het pensioenfonds in een indexfonds met wereldwijde aandelen. Hierdoor is binnen de aandelen het marktrisico het dominante risico.
- Het pensioenfonds heeft het renterisico van de pensioenverplichtingen afgedekt volgens een dynamische staffel o.b.v. dekkingsgraad en (20-jaars) rente. De minimale afdekking is 50% (op marktwaarde) en geldt bij een rente van 0,5% of lager, ongeacht de dekkingsgraad. De maximale renteafdekking van 90% geldt bij een rente van 3,0% of hoger en een dekkingsgraad van 90% of lager. Sinds 1 september 2019 is de renteafdekking 50%.
- De wijze waarop het renterisico wordt afgedekt, kan tot een daling van de dekkingsgraad leiden. Dit kan komen door het curverisico. Daarnaast vindt de afdekking gedeeltelijk plaats door middel van obligaties waarvan de rente zich anders kan ontwikkelen dan de rekenrente voor de pensioenverplichtingen.
- Het pensioenfonds belegt gedeeltelijk in bedrijfsobligaties. Als de credit spread op deze obligaties toeneemt, zullen deze obligaties in waarde dalen.

- Het pensioenfonds houdt bij de waardering van de pensioenverplichtingen rekening met de verwachte toename van de levensverwachting. Als de levensverwachting sterker toeneemt dan verwacht, zullen de pensioenverplichtingen toenemen.
- Binnen de staatsobligaties wordt belegd in drie landen, Nederland, Frankrijk en Duitsland. Als de kredietwaardigheid van deze landen verslechtert, leidt dit tot een waardedaling van de betreffende staatsobligaties.
- Het risico bestaat dat de waarde van de beleggingen in vreemde valuta verslechtert doordat de wisselkoers van vreemde valuta verslechtert. Het valutarisico wordt voor de matching portefeuille volledig afgedekt; het valutarisico voor de returnportefeuille wordt vanaf 1 mei 2020 niet meer afgedekt.
- Wijzigingen in wet- en regelgeving. Indien bijvoorbeeld de voorgeschreven rentecurve of rentemethodiek (UFR-methode) wijzigt (voor het contant maken van de pensioenverplichtingen), kan dit van invloed zijn op de actuele dekkinggraad van het fonds of op de kritieke ondergrens. Daarnaast kunnen wijzigingen in wet- en regelgeving rondom herstelplannen en kortingsmaatregelen van invloed zijn op de hoogte van de kritieke ondergrens.

Ook bestaat het risico dat de verplichtstelling komt te vervallen. In dat geval hebben de aangesloten ondernemingen de mogelijkheid om de pensioenregeling elders onder te brengen. Als er in een dergelijke situatie sprake is van dekkingstekort kan het pensioenfonds op grond van de Pensioenwet door DNB verplicht worden om de pensioenverplichtingen over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder waarvoor een korting van het pensioen nodig is.

1.1.3 Kritieke dekkinggraad

De hoogte van de kritieke ondergrens van de dekkinggraad is onder andere afhankelijk van de hoogte van de marktrente, het verwachte beleggingsrendement, de gekozen hersteltermijn en de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen.

De cijfermatige uitwerking van de kritieke ondergrens naar de rentetermijnstructuur (inclusief UFR) per 31 december 2021 is onderstaand opgenomen. De hoogte van de kritieke ondergrens is met name afhankelijk van het verwachte beleggingsrendement. Uitgangspunt is het maximaal in aanmerking te nemen beleggingsrendement volgens het Advies Commissie Parameters d.d. 6 juni 2019. Deze maximale rendementen zijn van toepassing vanaf het herstelplan voor 2020.

De berekeningen zijn ook uitgevoerd voor de situaties waarin de rentetermijnstructuur één procentpunt lager respectievelijk hoger ligt.

Bij de bepaling van de kritieke ondergrens is rekening gehouden met de maatregelen die vastliggen in het premie-, toeslag- en beleggingsbeleid.

Zoals eerder aangegeven, is de kritieke ondergrens van de dekkingsgraad het maximum van 1 en 2 zoals hieronder nader uitgewerkt:

1. De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds nog net in staat is om toe te groeien naar de minimaal vereiste dekkingsgraad, uitgaande van de termijn waarbinnen het pensioenfonds tot korting zou moeten overgaan in verband met de eis ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen. Deze termijn is afhankelijk van de achterliggende periode waarin het pensioenfonds zich in dekkingstekort bevindt.

Kritieke pad actuele dekkingsgraad (MVEV-korting)

	<i>RTS 31-12-2021</i>	<i>RTS 31-12-2021 minus 1%-punt</i>	<i>RTS 31-12-2021 plus 1%-punt</i>
Kritieke ondergrens bij resterende termijn			
5 jaar	93%	98%	89%
4 jaar	95%	99%	92%
3 jaar	97%	100%	95%
2 jaar	100%	101%	98%
1 jaar	102%	103%	101%

Per einde 2021 zijn zowel de actuele als de beleidsdekkingsgraad hoger dan de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,5%. Daarmee is een mogelijke korting uit hoofde van de maatregel MVEV op het zesde meetmoment per 31 december 2024 niet langer aan de orde. De telling van het aantal achtereenvolgende meetmomenten dat de beleidsdekkingsgraad onder het minimaal vereiste niveau van 104,5% ligt, wordt daarmee gestopt. Indien de beleidsdekkingsgraad op enig kwartaaleinde weer onder het minimaal vereiste niveau ligt, wordt de telling herstart en betreft dat het eerste meetmoment.

De kritieke ondergrens bij een resterende termijn van 5 jaar bedraagt 93%. Dit houdt in dat als per einde 2022 de beleidsdekkingsgraad van het fonds onder de minimaal vereiste dekkingsgraad (van 104,5%) ligt én de actuele dekkingsgraad is op dat moment tevens lager dan 93%, dan is de verwachting dat de actuele dekkingsgraad van het fonds op het 6e evaluatiemoment (31 december 2027) nog steeds lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. In dat geval is de verwachting dat op het 6e evaluatiemoment (31 december 2027) een MVEV-korting dient te worden doorgevoerd (echter dat wordt pas bepaald op basis van de feitelijke situatie op het 6^e evaluatiemoment). Deze korting is onvoorwaardelijk, maar mag wel worden gespreid.

2. De actuele dekkingsgraad waarbij het pensioenfonds naar verwachting nog net voldoende herstelkracht heeft om toe te groeien naar de vereiste dekkingsgraad in de maximale hersteltermijn van 10 jaar.

Kritieke dekkingsgraad (herstelplankorting)

	<i>RTS 31-12-2021</i>	<i>RTS 31-12-2021 minus 1%-punt</i>	<i>RTS 31-12-2021 plus 1%-punt</i>
Kritieke ondergrens bij resterende termijn			
10 jaar	92%	99%	84%

Het bovenstaande houdt in dat als de actuele dekkingsgraad per einde 2022 lager is dan 92%, er naar verwachting geen tijdig herstel tot het VEV plaatsvindt binnen 10 jaren. In dat geval dient per 31 december 2022 een herstelplankorting te worden doorgevoerd (die mag worden gespreid, en waarvan een deel onvoorwaardelijk en een deel voorwaardelijk is).

1.1.4 Richtlijn

De in dit financieel crisisplan opgenomen beleid is een richtlijn. Het bestuur heeft de ruimte om van dit beleid af te wijken. Concrete maatregelen zal het bestuur altijd afstemmen op de situatie van dat moment.

1.2 Maatregelen

Hieronder zijn de maatregelen weergegeven die het bestuur effectief kan inzetten om de dekkingsgraad te verhogen of om te voorkomen dat een dekkingsgraad verder wegzakt richting een kritieke grens. Van onvoldoende herstel is sprake als de dekkingsgraad, in een situatie van dekkingstekort, onder de kritieke ondergrens geraakt. Maatregelen zijn dus niet nodig als het beoogde herstel met het huidige beleidskader binnen het tijdspad van het herstelplan wordt gehaald. Voor zover mogelijk wordt bij iedere maatregel ingegaan in welke mate de maatregel ingezet kan worden en wat de herstelkracht is van de maatregel.

Aan de maatregelen heeft het bestuur een prioritering aangebracht. De hierna gehanteerde volgorde van de maatregelen is in beginsel ook de volgorde van het inzetten van de maatregelen. Het bestuur heeft de mogelijkheid hiervan af te wijken.

1.2.1 Maatregel 1: geen toeslagverlening

De toeslagverlening aan actieven en inactieven wordt in gelijke mate uit het beleggingsrendement gefinancierd. De maximaal toe te kennen toeslag is gebonden aan de regels van toekomstbestendig indexeren. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% vindt sowieso geen toeslagverlening plaats. Door de toeslagverlening te beperken is de herstelkracht van het pensioenfonds groter.

Deze maatregel raakt de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, waarbij de laatste groep het verlies aan koopkracht direct voelt. Voor actieve en gewezen deelnemers bestaat immers nog de mogelijkheid dat de gemiste toeslag in de toekomst wordt gecompenseerd. Tegelijkertijd hebben zij ook een grotere kans dat er in de toekomst weer geen toeslagen worden verleend.

Daarnaast wordt indien mogelijk een aanvullende toeslagverlening aan actieven gefinancierd uit de premie/toeslag-reserve. Als het fonds vanwege de financiële positie een korting moet gaan doorvoeren als bedoeld in artikel 134 van de PW, dan is het pensioenfonds verplicht om eerst de aanwezige premie/toeslag-reserve aan te spreken om de korting te verlagen of te voorkomen.

Deze maatregel raakt de actieve deelnemers. Door het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen van het fonds wordt de mogelijkheid op toekomstige toeslagen verlaagd en heeft dit ook een verlagend effect op het verwachte te financieren opbouwpercentage. Indien na het nemen van deze maatregel nog overige maatregelen (premieverhoging en/of korten van aanspraken) dienen te worden genomen, zal het pensioenfonds het effect van het wegvallen van de premie/toeslag-reserve meewegen. Hierdoor worden immers alleen de actieve deelnemers getroffen.

Tijdens een crisis is toeslagverlening geen effectief stuurmiddel, in zoverre dat de inzet hiervan niet zorgt voor een verbetering van de dekkingsgraad. Dit stuurmiddel is immers al ingezet in de aanloop naar de crisissituatie (bij de bepaling van de kritieke ondergrens wordt er al rekening mee gehouden dat geen toeslagverlening plaatsvindt).

1.2.2 Maatregel 2: premieverhoging

Het bestuur heeft de mogelijkheid om de premie te verhogen tot het premiumaximum (25,7% van de pensioengrondslag), voor zover de premie nog niet op dit niveau ligt. Het effect van deze premieverhoging op de dekkingsgraad is gering. In 2017 is het premiumaximum reeds behaald.

Het verhogen van de pensioenpremie boven het premiumaximum is geen autonome bevoegdheid van het bestuur. Het verhogen van de premie behoeft altijd overleg met cao-partijen. Desalniettemin heeft het bestuur gekeken naar de inzetbaarheid en financiële effecten van een premieverhoging, zodat dit indien noodzakelijk aan cao-partijen kan worden voorgelegd. De premieverhoging heeft derhalve een voorwaardelijk karakter en kan alleen na overeenstemming tussen het bestuur en cao-partijen worden ingezet.

Zoals gezegd, behoeft een premieverhoging overleg met cao-partijen alvorens deze kan worden ingezet. Als daarvan sprake is, zal ook worden gezien hoe de premieverhoging zich verhoudt tot de evenwichtige afweging van belangen. Immers, bij een premieverhoging worden alleen de groep van actieve deelnemers en de werkgevers geraakt en niet de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Dan zal tevens, mede in het licht van de proportionaliteit, gezien worden wat de herstelkracht is van de premieopslag. Om op korte termijn een wezenlijke bijdrage aan het herstel te

leveren is een flinke premiestijging nodig. Indien de feitelijke premie met circa 3,0%-punt stijgt (zonder dat daarbij ook het opbouwpercentage wordt mee verhoogd), dan leidt dit tot een verbetering van de dekkingsgraad met 0,5%-punt op jaarbasis. De herstelkracht op korte termijn is derhalve klein.

Indien de premieverhoging als maatregel verder wordt uitgewerkt, dan dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan het vaststellen van een maximering van de verhoging en aan het maken van afspraken over de momenten van starten en vervallen van de verhoging. Dit maakt communicatie hierover makkelijker en voorkomt dat iedere keer heronderhandeld dient te worden.

1.2.3 Maatregel 3: versoberen pensioenregeling

Het bestuur heeft zich ook gebogen over het versoberen van de pensioenregeling als mogelijke maatregel. Daarbij wordt het niveau van de huidige doorsneepremie gehandhaafd en de reguliere opbouw naar de toekomst (tijdelijk) verlaagd. Hierdoor wordt er meer premie betaald dan benodigd is. Het meerdere wordt gebruikt om de dekkingsgraad te verhogen.

Het wijzigen van de pensioenregeling dient altijd door cao-partijen te gebeuren. Hoewel het niet binnen de bevoegdheden van het bestuur van het pensioenfonds ligt om deze pensioenregeling te versoberen, heeft het bestuur desalniettemin naar de inzetbaarheid en de financiële effecten gekeken van deze maatregel. Indien het versoberen van de pensioenregeling als maatregel verder wordt uitgewerkt, dan dient in ieder geval aandacht te worden besteed aan het moment van starten en eventueel eindigen van de maatregel.

Mogelijkheden om de pensioenregeling (tijdelijk) te versoberen zijn het verlagen van het opbouwpercentage, het beperken van de partnerpensioendekking, het aanpassen van het maximum salaris waarover pensioen kan worden opgebouwd en het aanpassen van de franchise.

Indien het opbouwpercentage zou worden verlaagd met circa 0,16%-punt bij een gelijkblijvende doorsneepremie, levert dit een positief dekkingsgraadeffect op van 0,5%-punt. Dit effect is bepaald op basis van de rentestand per 31 december 2021.

Deze maatregel treft alleen de actieve deelnemers. Indien deze maatregel wordt ingezet, zal het bestuur beoordelen hoe het versoberen van de pensioenregeling zich verhoudt tot de evenwichtige afweging van belangen. Indien na het nemen van deze maatregel nog overige maatregelen moeten worden toegepast, bijvoorbeeld korten, zal het effect van de versobering van de pensioenregeling worden meegewogen.

1.2.4 Maatregel 4: aanpassen beleggingsbeleid

Het bestuur heeft ook gekeken naar het aanpassen van het beleggingsbeleid als maatregel om de dekkingsgraad te verhogen. Het bestuur heeft geconstateerd dat er in een herstelsituatie geen toegestane maatregelen zijn op basis van het beleggingsbeleid die het herstel bevorderen, omdat het risicobudget in een tekortsituatie in beginsel niet mag worden vergroot.

1.2.5 Maatregel 5: gewogen korten

Het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten is de ultieme noodmaatregel die verbonden is aan strikte regelgeving uit de Pensioenwet en die alleen in uiterste gevallen mag worden ingezet. De herstelkracht van korten is substantieel en kan alleen worden ingezet om ten minste de kritieke ondergrens te bereiken. Bij korten kan onderscheid gemaakt worden tussen uniform en gewogen korten. Bij uniform korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten worden deze met een gelijk percentage verminderd. Daarmee worden actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden in gelijke mate geraakt. Hierbij wordt echter geen rekening gehouden met de andere maatregelen die in een situatie van crisis genomen kunnen worden. Het fonds beschouwt dit, vanuit evenwichtige belangenbehartiging, niet in alle gevallen als de juiste keuze en zal daarom bij korten een gewogen korting in overweging nemen. Bij het bepalen van het kortingspercentage zal rekening worden gehouden met de andere maatregelen die het bestuur in een crisissituatie moet nemen.

De andere mogelijke maatregelen (premie/toeslag-reserve inzetten, premieverhoging en versoberen pensioenregeling) hebben alleen gevolgen voor de actieve deelnemers. Bij het bepalen van het kortingspercentage zal het bestuur deze gevolgen meewegen.

Het effect van gewogen korten pakt voor de verschillende groepen anders uit. Pensioengerechtigden merken een korting direct door koopkrachtverlies. Voor actieve en gewezen deelnemers wordt het koopkrachtverlies uitgesteld en bestaat de mogelijkheid dat de korting ongedaan wordt gemaakt voordat het pensioen in gaat.

Het bestuur kan in enig jaar besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten procentueel te korten. Er wordt niet meer gekort dan strikt nodig om voldoende te kunnen herstellen. De korting wordt geëffectueerd op het moment dat het bestuur besluit dat het noodzakelijk is, met inachtneming van alle wettelijke bepalingen.

In beginsel wordt de korting uitgesmeerd over de maximaal mogelijke termijn, waarbij de korting elk jaar gelijk is. Op basis van kosten-, communicatie- en evenwichtigheidsoverwegingen zal worden bezien of het beter is om een kortere kortingsperiode te kiezen, dan wel de korting in één keer toe te passen.

Indien er op basis van het crisisplan en de kritieke grenzen naar verwachting een korting dreigt uit hoofde van de 'maatregel MVEV', dan is het mogelijk dat de kortingsmaatregel pas (naar verwachting) een aantal jaren later dient te worden geëffectueerd (namelijk pas op het 6e evaluatiemoment).

In onderstaande tabel zijn de kortingspercentages opgenomen die naar verwachting ongeveer nodig zijn om een verbetering van de dekkingsgraad met 1 %-punt te bewerkstelligen. Hierbij is geen rekening gehouden met de andere maatregelen.

**Benodigde korting t.b.v. 1%-punt dekkingsgraadverbetering
(o.b.v. geschatte situatie per 31 december 2021)**

	Actieven	Slapers	Pensioen- gerechtigden
<i>Korten pensioenen actieven</i>	2,0%		
<i>Korten pensioenen slapers</i>		2,5%	
<i>Korten pensioenen pensioengerechtigden</i>			4,7%
<i>Korten pensioenen inactieven</i>		1,6%	1,6%
<i>Korten pensioenen actieven en slapers</i>	1,1%	1,1%	
<i>Korten alle pensioenen</i>	0,9%	0,9%	0,9%

1.3 Mate van inzetbaarheid van maatregelen

Het bestuur kan de in de vorige paragraaf opgesomde maatregelen inzetten.

In onderstaande tabel is per maatregel een verwijzing opgenomen naar de documenten van het fonds en wordt de inzet en prioritering aangegeven.

Maatregel	Abtn	Uitvoeringsreglement	Pensioenreglement	Inzet en prioriteit
Geen toeslagverlening	Art. 7.5, 7.8 en bijlage B2	Art. 7.1 en 8.2	Art. 5.1	1
Premie-opslag	Art. 7.4 en 7.8	Art. 2.1 en 8.2	Art. 9.1 en 9.2	2
Versoberen pensioenregeling	Art. 7.4 en 7.8	Art. 8.2	Art. 9.2	3
Aanpassen beleggingsbeleid	Art. 7.8	Art. 8.2		4
Gewogen korten	Art. 7.6, 7.8 en bijlage B2	Art. 8.2	Art. 5.2	5

1.4 Toetsing maatregelen aan evenwichtige belangenafweging

In artikel 105, lid 2 van de Pensioenwet is opgenomen dat het bestuur bij het bepalen van het beleid op evenwichtige wijze rekening moet houden met de belangen van alle bij het fonds betrokken groepen. Dit geldt ook voor het financieel crisisplan. Aspecten die hierbij van belang zijn:

- Op welke groepen heeft een maatregel impact en in welke mate?
- Is er voldoende evenwicht tussen de gevolgen en de herstelkracht van een maatregel?
- Hoe een maatregel ongedaan te maken als er weer sprake is van herstel?
- Wat zijn de effecten van een maatregel op de solidariteit?

Het bestuur heeft bij het opstellen van het financieel crisisplan rekening gehouden met bovenstaande aspecten. In het hiernavolgende wordt hier nader op ingegaan.

Voor het antwoord op de vraag of er evenwicht is tussen de impact van de maatregelen en de herstelkracht is eerst van belang vast te stellen welke maatregelen effectief ingezet kunnen worden.

Zoals eerder gezegd biedt het toeslagbeleid geen toegevoegde waarde omdat het fonds in een situatie van dekkings- en reservetekort geen toeslagen verleent. Het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen heeft wel een positief effect op het herstel. Daarnaast heeft het bestuur van Bpf Foodservice geconstateerd dat er in beginsel in een herstelsituatie geen toegestane maatregelen zijn op basis van het beleggingsbeleid die het herstel bevorderen. Gelet hierop heeft het bestuur besloten ook het aanpassen van het beleggingsbeleid niet aan te merken als maatregel.

Het toevoegen van de premie/toeslag-reserve aan het eigen vermogen, het verhogen van de premie, het versoberen van de pensioenregeling en het gewogen korten blijven dan als maatregelen over die het fonds kan nemen in geval van een crisissituatie.

Het effect van toevoegen van de premie-toeslagreserve aan het eigen vermogen op de herstelkracht is afhankelijk van de hoogte van deze reserve. Indien de toetspremie gedurende langere tijd lager is geweest dan de feitelijke premie kan de hoogte van de reserve en dus het effect op de herstelkracht oplopen. Indien echter een lage rentestand en/of een sterke stijging van de levensverwachting ten grondslag ligt aan de crisissituatie, is de toetspremie naar verwachting al hoger dan de feitelijke premie en zal de premie/toeslag-reserve naar verwachting al zijn gebruikt voor de premie-egalitatie. Ongeacht de hoogte van de premie/toeslag-reserve treft deze maatregel alleen de actieve deelnemers.

Een premieverhoging heeft over het algemeen op korte termijn beperkte herstelkracht, maar kan wel een substantiële impact op actieven hebben. Een verhoging van de feitelijke premie met 3,0%-punt leidt slechts tot een herstel van de dekkingsgraad met 0,5%-punt per jaar. Een premieopslag is echter te rechtvaardigen vanuit de gedachte dat alle stakeholders moeten bijdragen aan het herstel (bij premieopslag zijn dat de actieven en werkgever) en korten pas het uiterste redmiddel is.

Het versoberen van de pensioenregeling kan op meerdere manieren plaatsvinden en kan in mate van inzet variëren. Een verlaging van het opbouwpercentage in de pensioenregeling met 0,16%-punt heeft een effect op de dekkingsgraad van 0,5%-punt per jaar. Afhankelijk van de mate van inzet van deze maatregel kan gesteld worden dat dit over het algemeen tot een beperkte herstelkracht leidt. Deze maatregel treft alleen de actieve deelnemers.

Korten heeft grote herstelkracht. Met de gewogen kortingsmaatregel worden actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden zoveel mogelijk in gelijke mate geraakt, door bij het vaststellen van de hoogte van de korting rekening te houden met de overige genomen maatregelen: laten wegvallen premie/toeslag-reserve, premieverhoging en het versoberen van de pensioenregeling. De maatregel premieverhoging raakt immers alleen de werkgever en de actieven. De maatregelen: wegvallen van de premie/toeslag-reserve en het versoberen van de pensioenregeling treffen alleen de actieve deelnemers. Door het effect van deze maatregelen mee te wegen wordt er enige bescherming gegeven aan de actieven. De werkgever, de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden worden dan uiteindelijk zoveel mogelijk in dezelfde mate geraakt.

Gelet op het gehele pakket aan maatregelen en de prioritering van de maatregelen kan de conclusie worden getrokken dat het beleid bij dekkingstekort voldoende evenwichtig is. In onderstaande tabel is schematisch weergegeven voor welke groep belanghebbenden een bepaalde maatregel gevolgen heeft.

Impactanalyse				
	Actieven	Slapers	Pensioengerechtigden	Werkgever
Premie	X			X
Toeslagen uit eigen vermogen	X	X	X	
Toeslagen uit premie/toeslagreserve	X			
Versoberen pensioenregeling	X			
Verlagen*	X	X	X	

* Afhankelijk van de wijze van invulling.

Bij de afweging voor het bepalen van de daadwerkelijk in te zetten maatregelen in geval van een crisis, zal het bestuur op evenwichtige wijze rekening houden met de belangen van alle bij het fonds betrokken deelnemers. Hierbij zullen de volgende criteria gebruikt worden:

- effectiviteit: wat is het effect op de dekkinggraad?
- proportionaliteit: weegt het effect op tegen de impact op de verschillende doelgroepen?
- solidariteit: zijn de bijdragen van de verschillende belanghebbenden met elkaar in evenwicht?
- continuïteit: zijn de maatregelen verstandig met het oog op voorzienbare toekomstige ontwikkelingen?

De maatregelen worden dan langs deze criteria gelegd. Bij de beschrijving van de verschillende maatregelen wordt reeds op deze criteria ingegaan. Hiervoor wordt onderstaand sjabloon gebruikt.

Maatregel	Effectiviteit	Proportionaliteit	Solidariteit	Continuïteit
Premieverhoging	Beperkt effect op dekkinggraad: Verhoging van de premie met 3,0%-punt leidt tot verbetering van	Effect weegt deels op tegen grote impact op werkgever en actieven : kosten werkgevers stijgen en	Beperkt: Alleen bijdragen werkgevers en actieven aan herstel.	Beperkt: In verband met verwachte toename levensverwachting wordt sowieso

	dekkingsgraad met 0,5%-punt per jaar → beperkte herstelkracht.	besteedbaar inkomen actieven wordt lager. Maatregel heeft direct impact. Geen impact op inactieven.		premiestijging voorzien
Toevoegen premie-toeslag/reserve aan eigen vermogen	Beperkt effect op dekkingsgraad: effect afhankelijk van hoogte reserve. Aannemelijk dat in aanloop naar crisis reserve al is ingezet voor premie-egalitatie	Alleen impact op actieve deelnemers voor toekomstige premie-egalitatie en toeslag-verlening.	Beperkt: Alleen bijdrage actieven.	Beperkt: Verwachting is dat premie/toeslag-reserve ingezet wordt voor premie-egalitatie in aanloop naar crisis.
Versoberen pensioenregeling	Beperkt effect op dekkingsgraad: Verlaging opbouw-percentage met 0,16%-punt leidt tot verbetering dekkingsgraad met 0,5%-punt per jaar → beperkte herstelkracht	Alleen impact op actieve deelnemers voor toekomstige opbouw. Maatregel heeft 'voelbaar' effect op moment van ingang pensioen.	Beperkt: Alleen bijdrage actieven, te rechtvaardigen vanuit de gedachte dat alle stakeholders moeten bijdragen en kosten pensioenopbouw gestegen zijn (bijv. door stijging levensverwachting)	Beperkt: Gezien de maximum premiehoogte en de verwachte stijging van de levensverwachting is de verwachting dat de pensioenregeling in de toekomst verder wordt versoberd(bij gelijk blijvende premie)
Korten	Substantieel effect op dekkingsgraad: Het korten van alle pensioenen met 1% leidt tot eenmalige verbetering van	Effect weegt op tegen impact voor alle deelnemers , de mate waarin is afhankelijk van de exacte invulling. Maatregel direct	Ja: Bijdrage van alle stakeholders. Bij de invulling wordt rekening gehouden met de overig te nemen	Maatschappelijk moeilijk aanvaardbaar.

	dekkingsgraad met 1%. Zie hoofdstuk 3 voor de percentages. Bij gewogen korten herstelkracht is substantieel.	'voelbaar' voor gepensioneerden, voor overige deelnemers op moment van ingang pensioen.	maatregelen (gewogen korten), zo wordt enige bescherming gegeven aan actieven.	
--	--	---	--	--

1.5 Communicatie over genomen maatregelen

In dit hoofdstuk staat de communicatie van het financieel crisisplan. Dit maakt onderdeel uit van het communicatieplan van het fonds. De daarin vastgelegde uitgangspunten zoals duidelijke en begrijpelijke communicatie vormen ook de basis voor de communicatie omtrent het beleid bij dekkingsstekort.

1.5.1 Doelgroepen

De primaire doelgroepen zijn de actieve deelnemers, de gewezen deelnemers, de pensioengerechtigden en de aangesloten werkgevers. De communicatie richt zich op deze vier doelgroepen. Hierna te noemen 'de belanghebbenden'.

1.5.2 Doelstellingen

De belanghebbenden tijdig, duidelijk en begrijpelijk informeren over de crisissituatie, de maatregelen, het waarom van de maatregelen en de gevolgen ervan voor de belanghebbenden.

Tijdig informeren

Zodra het financieel crisisplan definitief is, informeert het fonds de belanghebbenden over het, voor een deel gewijzigde, beleid (communicatiefase 1).

Op het moment dat het fonds constateert dat het zich in een crisissituatie bevindt, dan start communicatiefase 2: de belanghebbenden worden proactief over de crisissituatie en het proces geïnformeerd. Zodra de besluitvorming over de te nemen maatregelen heeft plaatsgevonden, informeert het fonds de belanghebbenden binnen een week over de maatregelen (communicatiefase 3). Het fonds bereidt proactief de communicatie voor om de communicatie tijdig te kunnen realiseren.

Daarna blijft het fonds de belanghebbenden regelmatig informeren over de ontwikkeling van de financiële situatie van het fonds (communicatiefase 4).

1.5.3 Centrale boodschap

"Het gaat al een tijd slecht met de economie. Alle financiële instellingen hebben daar last van, ook pensioenfondsen. Ook de financiële situatie van Bpf Foodservice herstelt niet zoals verwacht. Dit komt met name door de lage rente. Het is belangrijk dat de financiële situatie wel verbetert, voor behoud van een pensioenregeling zoals we die nu kennen. Daarvoor zijn maatregelen nodig. Daarbij vindt het bestuur het belangrijk dat alle generaties een bijdrage leveren. Ook van u vragen we een bijdrage."

Het hiervoor genoemde is de centrale hoofdboodschap op het moment dat het bestuur besluit tot aanvullende herstelmaatregelen. Op het moment dat zich een crisissituatie voordoet wordt de boodschap tegen het licht gehouden in relatie tot de actuele situatie. Want dat kan vragen om aanpassingen en/of verdere detaillering.

1.5.4 Communicatiemiddelen

Het fonds beschikt over een set aan communicatiemiddelen.

Huidige middelen voor alle belanghebbenden:

- Helpdesk
- Website
- Brief
- Pensioenoverzicht (UPO)

Huidige middelen alleen voor deelnemers:

- Pensioenkrant

Huidige middelen alleen voor gepensioneerden:

- Nieuwsbrief

Huidige middelen alleen voor aangesloten werkgevers:

- Digitale nieuwsbrief
- Jaarlijkse werkgeversbijeenkomsten

Het medium en de boodschap moeten in evenwicht zijn. Bijvoorbeeld een brief aan alle belanghebbenden is een formeel en redelijk zwaar instrument. Dat zet het fonds alleen in als de boodschap eveneens redelijk formeel en zwaar is, hetgeen in het geval van onvoldoende herstel zo is. Zeker op het moment dat er sprake is van korten op pensioenaanspraken en pensioenrechten.

1.5.5 Communicatie en inzet middelen

Bij onvoldoende herstel zijn diverse scenario's / combinaties van maatregelen mogelijk en iedere maatregel heeft betrekking op bepaalde doelgroepen. Het fonds kiest ervoor om alle belanghebbenden gelijktijdig met dezelfde boodschap, op dezelfde wijze en op hetzelfde moment te informeren. Dit doet het fonds onder andere om alle belanghebbenden te laten zien dat iedere groep een steentje bijdraagt en dat de pijn evenwichtig is verdeeld.

De maatregel korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten is voor belanghebbenden zeer ingrijpend. Het vraagt extra communicatie-inspanningen om de belanghebbenden goed te informeren. Het fonds kan in een dergelijke situatie ervoor kiezen andere dan bovengenoemde communicatiemiddelen te gebruiken. Bijvoorbeeld een bijeenkomst. Bijeenkomsten bieden de mogelijkheid de dialoog met de belanghebbenden aan te gaan en geven de ruimte voor het stellen van vragen. Ook zou het fonds in overleg kunnen gaan met de aangesloten werkgevers om bijvoorbeeld een bijlage bij de salarisspecificatie te voegen.

Het pensioenoverzicht is ieder jaar het belangrijkste communicatiemiddel. De effecten van de maatregel korten komt terug in het pensioenoverzicht. Op het moment dat sprake is van deze maatregel wil het fonds het eerstvolgende pensioenoverzicht waarin die effecten zichtbaar zijn, zo snel als dat de administratie dat mogelijk maakt, verstrekken aan de belanghebbenden. Met in de voorloopbrief uitleg daarover.

In bijlage A is een gedetailleerd overzicht van de communicatiefasen, de inhoud van de communicatie, de boodschap per fase en de inzet van de middelen opgenomen.

1.5.6 Media

Het fonds informeert de belanghebbenden binnen een week nadat besluitvorming over de maatregelen heeft plaatsgevonden. Zodat ze informatie niet via andere kanalen, zoals de media, kunnen vernemen. Zeker op het moment dat er sprake is van korten. Want als belanghebbenden die informatie via de media vernemen kan hun vertrouwen worden geschaad.

Verder hanteert het fonds in de communicatie een passief mediabeleid. Het bestuur van het fonds wijst de voorzitters aan als woordvoerders, die indien nodig een mediatraining krijgt. Anderen, zoals de overige bestuursleden en de medewerkers van de uitvoeringsorganisatie, zeggen niets en verwijzen journalisten naar de woordvoerders. Het bestuur van het fonds bereidt proactief ook een passief persstatement voor. Zo kunnen vragen goed beantwoord worden, zonder dat het fonds zelf de pers opzoekt. Indien zich een incident voordoet, zal de uitvoeringsorganisatie eerst met de voorzitter(s) schakelen en daarna met de communicatiecommissie. Als er voldoende tijd beschikbaar is wordt een conference call met de voorzitters, de communicatiecommissie en AZL georganiseerd.

1.5.7 Planmatige aanpak

Zodra sprake is van onvoldoende herstel en dit plan in werking treedt, wordt een tijdelijk team geformeerd dat de lead heeft voor de uitvoering en eventuele bijsturing van de communicatie. Het team bestaat uit de voorzitters, de communicatiecommissie en een communicatieadviseur. Het team start met het tegen het licht houden van deze communicatie uitgangspunten in relatie tot de actuele situatie. Want dat kan vragen om aanpassingen en/of verdere detaillering. Ook maakt het team afspraken over het tijdspad gekoppeld aan de communicatiefasen. Het team houdt het bestuur op de hoogte.

1.5.8 Toetsing en evaluatie

Het fonds hecht aan duidelijke en begrijpelijke communicatie. De teksten van de brieven worden vooraf getoetst bij enkele belanghebbenden. De reacties worden secuur gevolgd en telkens getoetst op de noodzaak tot (re)actie. Tussentijds wordt het geheel aan communicatie geëvalueerd in samenhang met de vragen van deelnemers, website statistieken en andere beschikbare gegevens. Dit kan leiden tot tussentijdse aanpassingen in de communicatie. Achteraf wordt de totale communicatie geëvalueerd.

1.6 Besluitvormingsproces

Op grond van de statuten kunnen geldige bestuursbesluiten worden genomen, tenzij de statuten daaromtrent anders bepalen, in vergaderingen, waarin ten minste de helft van het aantal bestuurders aanwezig is en waarin ten minste één werkgevers- en één werknemersbestuurder aanwezig zijn. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor een besluit tot toepassing van onderhavig beleidsplan.

Het bestuur komt binnen 1 week bijeen op initiatief van een van de bestuursleden of een van de adviseurs, maar in elk geval als blijkt dat de dekkingsgraad, die maandelijks wordt

vastgesteld, niet uitkomt boven de minimaal vereiste dekkinggraad óf in een situatie van dekkingstekort onder de kritieke grens¹ geraakt. De initiatiefnemer draagt zorg voor het informeren van de bestuursleden en adviseurs en organiseert een (extra) bestuursvergadering. Tijdens deze bestuursvergadering neemt het bestuur een besluit over de te nemen maatregelen zoals deze zijn vastgelegd in dit crisisplan, die zullen worden voorgelegd aan cao-partijen.

Het bestuur zal het voorstel van maatregelen binnen 1 week na de bestuursvergadering voorleggen aan cao-partijen. Daarbij zal aan cao-partijen worden gevraagd om binnen 4 weken te reageren op het voorstel van het bestuur. Als van cao-partijen binnen deze termijn van 4 weken geen reactie is vernomen, zal het bestuur haar eigen verantwoordelijkheid nemen en de maatregelen uitvoeren. Dit zal aan cao-partijen worden gemeld.

Onderstaand wordt per maatregel weergegeven welke partijen betrokken worden in het besluitvormingsproces en hoe de procesgang in grote lijnen verloopt. Tevens is per maatregel een bandbreedte weergegeven van de tijdsspanne die nodig zal zijn om tot zorgvuldige besluitvorming te komen.

Maatregel	Betrokken partijen	Beschrijving proces	Tijdslijn
Geen toeslagverlening	Bestuur		1-3 weken
Premieverhoging	Sociale partners/bestuur/verantwoordingsorgaan	Aanpassen premie in overleg met sociale partners na advies verantwoordingsorgaan	1-4 maanden
Versoberen pensioenregeling	Sociale partners/bestuur	Aanpassen regeling in overleg met sociale partners	1-3 maanden
Aanpassen beleggingsbeleid	Bestuur/balansmanagementcommissie	Aanpassen beleid op advies van de balansmanagementcommissie	1-5 weken
Gewogen korten	Bestuur	Korten aanspraken na afweging evenwichtigheid	1-3 maanden

¹ De kritieke grenzen zijn onderdeel van de dekkinggraadmonitor van het fonds, die maandelijks ter beschikking wordt gesteld. Hiermee vindt in ieder geval maandelijks monitoring plaats van de hoogte van de actuele dekkinggraad ten opzichte van de kritieke grenzen.

1.7 BIJLAGE A: Communicatie en inzet middelen per fase

Communicatiefase	Informereren over	Inzet middelen
Fase 1: definitief beleidsplan bij dekkingstekort	Het beleidsplan bij dekkingstekort	Website
Fase 2: onvoldoende herstel (voorafgaand aan de besluitvorming over de maatregelen)	Financiële situatie van het fonds Herstelpad vs. herstelplan Mogelijke maatregelen en de betekenis ervan voor de belanghebbenden De zwaarte van de maatregelen en de wegingen van het bestuur Procesinformatie	Pensioenkrant en pensioennieuwsbrief Digitale nieuwsbrief Website Q&A's helpdesk
Fase 3: besluitvorming over maatregelen (binnen een week na besluitvorming)	Financiële situatie Herstelpad vs. herstelplan De maatregelen en die genomen zijn, wat betekent dit voor u (doelgroepspecifiek) en het waarom van die besluitvorming Gevolgen van de maatregelen en in het bijzonder voor de hoogte van het pensioen Evenwichtige verdeling van de pijn over de doelgroepen Verwachtingen toekomst Gevolgen voor waardeoverdracht Procesinformatie	Brief naar alle belanghebbenden (in geval van korten uiterlijk een maand voordat de korting plaatsvindt)* Website Q&A's en instructie helpdesk Digitale nieuwsbrief OPTIONEEL Aanvullend in geval van korten: Werkgeversbijeenkomst Bijeenkomst deelnemers Extra informatie (op de voorloopbrief van het pensioenverzicht ** Optioneel: bijlage bij de salarisspecificatie
Fase 4: Regelmatige en structurele communicatie over de financiële situatie	Financiële situatie van het fonds Herstelpad vs. herstelplan	Website (maandelijkse update dekkingsgraad)

		Digitale werkgeversnieuwsbrief Pensioenkranten deelnemers en nieuwsbrief gepensioneerden
--	--	--

** Op het moment dat besloten wordt tot de maatregel korten dan is er sprake van korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten. Daarbij geldt de verplichting dat alle belanghebbenden minimaal een maand voor de korting schriftelijk geïnformeerd worden over het besluit tot vermindering van de pensioenaanspraken en de pensioenrechten.*

*** Het fonds heeft een herstelplan. In het pensioenoverzicht, in de startbrief en in de stopbrief is daar, conform de informatieverplichtingen, informatie over opgenomen. Als het fonds maatregel korten neemt, dan heeft dat effect op de pensioenen. De uitleg daarover voegt het fonds, voor de belanghebbenden die het betreft, toe aan de informatie die al in het pensioenoverzicht staat.*